No. 1888. No. 50. WOENSDAG, 25 FEBRUARI. XXXIVe JAARGANG.

— REDACTIE —
J. F. SCHELTEMA.
Verantwoordelijk Hoofdredacteur.

ABONNEMENTS-PRIJS PER 6 MAANDEN
Voor NEDERLANDSCH-INDIË . . . . . / 20.—
Buiten INDIË . . . . . » 25.—

Abonnementsgelden moeten vooruit betaald worden.

HOOFDAGENT VOOR NEDERLAND:
J. H. DE BUSSY, te AMSTERDAM.
VOOR OVERIG EUROPA:
E. ELSBACH te PARIJS.

DE LOCOMOTIEF.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIEBLAD.

VERSCHIJNT DAGELIJKS, ZON- EN FEESTDAGEN UITGEZONDERD.

— ADMINISTRATIE —
J. HR. DR. H. VAN ALPHEN
Uitgever-Drukker-Administrateur, Semarang.

TARIEF VOOR ADVERTENTIEN.
Voor elke 10 woorden, voor 3 plaatsingen . . . . . / 1.—
behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën over dubbele kolommen geplaatst, worden dubbel berekend en zoo vervolgens.
GROOTE LETTERS worden berekend naar de plaatsruimte die ze innemen.
Abonnementen op een Advertentie, die minstens twee maal 's weeks geplaatst wordt, worden aangenomen
voor 3 maanden met 10% korting
» 6 » 25% »
» 13 » 50% »
Advertentiën worden CONTANT betaald en moeten *vóór* één uur aan ons bureau aangeboden worden.

Bij dit Blad behoort een Bijvoegsel, inhoudende:

de Engelsche Mail;
de Rubriek Ned.-Indië;
Telegrammen;
enz., enz.

Voor f 5

ontvangt men alle van 15 Februari af tot het einde van dit kwartaal verschijnende nummers.

DE ADMINISTRATIE.

Nadrukkelijk

wordt nogmaals om toezending van de abonnementsgelden over 1884 verzocht.

Men gelieve zich te herinneren, dat die gelden reeds weken geleden betaald hadden moeten zijn.

DE ADMINISTRATIE.

Mr. Keuchenius voorheen en thans; een Bijdrage tot Karakterstudie.

Vijftien jaren geleden zond mr. Groen van Prinsterer een opmerkelijk geschrift in de wereld, getiteld: *Mr. Keuchenius en zijn Wederpartijders. Een Karakterstudie.*

Sinds is er veel gebeurd, dat het oordeel van den edelen Groen van Prinsterer, indien hij in leven gebleven ware, vermoedelijk zeer gewijzigd zou hebben.

Van dat vele wordt hier een treffende bijzonderheid gereleveerd.

Vooraf echter een paar herinneringen.

Den 18en Juni jl. viel de heer Keuchenius in de tweede kamer de Regeering heftig aan, omdat zij den oud-Gouverneur-Generaal Loudon, dien hij »den bewerker van den Atjeh-oorlog" noemde, in den adelstand verheven had.

De onwaarheid van die qualificatie werd in de *Ind. Gids* aangetoond; met de officieele bescheiden werd bewezen dat *niet* de Gouverneur-Generaal Loudon de »bewerker" was, maar de minister wien in 1873 de portefeuille van Koloniën was toevertrouwd; dezelfde minister die in 1866, toen de heer Keuchenius nog genoeg conservatieve neigingen had om met behulp der behoudspartij een zetel in de kamer te willen bemachtigen, een »politieke waaghals" werd genoemd, en tegenwoordig, nu de vijandschap tegen den heer Loudon de overhand heeft, in tegenstelling met dezen als een beleidvol staatsman verheerlijkt wordt.

De heer Keuchenius trachtte in het *Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage* zich te verdedigen; zijn eenige argument was echter, dat ook een ander de oorlogsverklaring aan Atjeh als een daad van den Gouverneur-Generaal voorgesteld, en dat de heer Loudon daartegen geen verzet aangeteekend had!

Het onaannemelijke van zulk een redeneering werd in het licht gesteld; het mocht niet baten. De heer Keuchenius werd bij herhaling gesommeerd, zijn beschuldiging met een beroep op de officieele bescheiden te staven; hij bleef die bescheiden — de éénige bron waaruit ter zake afdoende inlichtingen te putten zijn — hardnekkig negeeren.

Van onze zijde vonden wij het, tot besluit, voldoende, dat te constateeren; de beslissing kon, meenden wij, gerustelijk aan den denkenden lezer overgelaten worden.

Van zijn kant echter vond de heer Keuchenius het nog noodig, zijn artikelen uit het *Dagblad* over te drukken in de *Standaard*, naar met weglating van de artikelen zijner tegenpartij. Een bewijs van wantrouwen in de degelijkheid van zijn eigen betoog, en een bewijs tevens dat het besef, althans de practijk, zelfs van de meest elementaire begrippen van loyauteit ontbrak, maar het eerste scheen ons niet belangrijk genoeg om nog gereleveerd te worden, en op het laatste de aandacht te vestigen, kwam ons overbodig voor.

Dus bielden wij het debat voor gesloten, en wij zouden er stellig nimmer op teruggekomen zijn, had ook de heer Keuchenius de quaestie als afgedaan beschouwd.

Maar dit is niet het geval geweest. In de kamerzitting van 16 December jl. heeft hij, evenmin in staat om ridderlijk zijn ongelijk te erkennen als om zijn beschuldiging waar te maken, die beschuldiging weder herhaald, zij het ook in minder stellige bewoordingen. Wèl begon hij nu met te verklaren: »De oorlog van Atjeh werd om redenen, mij tot nog toe onbekend of voor mij onverklaarbaar ondernomen," maar een ige oogenblikken later volgde daarop: »Een flink en loyaal Gouverneur-Generaal kan ook de oorzaak wezen van een wel is waar flinken, doch weinig loyalen Atjeh-oorlog". En men weet wat dergelijke woorden in dien mond beteekenen.

Het ongelukkig is dat zij den heer Keuchenius een nieuw blijk te geven van de belangstelling, welke hij steeds, wanneer hij in het publiek optrad, bij ons gevonden heeft, en zijn medeburgers een nieuwen maatstaf aan te bieden waarmede zij de waarde kunnen bepalen van zijn lof en zijn smaad. Het feit is, dat in 1874 toen de heer Loudon en de heer Keuchenius beiden nog in Indië waren — de eerste echter als Gouverneur-Generaal, de laatste als advocaat — de heer Keuchenius die destijds nog vijandig tegenover den heer van de Putte stond, in zijn hoedanigheid van pleitbezorger voor den redacteur der *Java-Bode* zelf erkend heeft, dat het de minister van de Putte was die den oorlog deel verklaren.

Dit is de zaak. De heer Keuchenius sprak in 1874 te *Batavia*:

»Betwijfelt iemand ook met den heer Nierstrasz, of de minister Fransen van de Putte in zijn mededeelingen aan de kamer wel altijd volkomen *juist* (1) geweest is, hij krijgt toch ook de overtuiging dat al hetgeen van Atjeh gevorderd is, vooraf *beraamd* is met en *goedgekeurd* door het Opperbestuur. Onder zulke omstandigheden is ook alleen het Opperbestuur verantwoordelijk en de Gouverneur-Generaal Loudon slechts de uitvoerder geweest der wenschen en bevelen van den minister van Koloniën Fransen van de Putte. . . . . .

»De heer Loudon moge dan, als in Indië het gezag voerende, het *middel* geweest zijn om den door het Opperbestuur gewenschten en bepaalden oorlog aan Atjeh te doen verklaren, de oorlog blijft niettemin ter verantwoording van den minister van Koloniën, als door dezen *bevolen, bevorderd* en *toegelaten*.

»In deze opvatting zie ik mij bevestigd, door hetgeen de heer van Lijnden van Sandenburg, na de lezing der door den minister van Koloniën onder geheimhouding overgelegde stukken, in de zitting van 15 April 1874 opmerkte: »dat het nu is gebleken, dat alles, wat in Indië is geschied, is geschied *met goedvinden, met voorkennis* of *op last van het Opperbestuur*.

»De minister van Koloniën heft zelf allen twijfel daaromtrent op, door in de laatste zitting der eerste kamer van 29 Juni 1874, waarin hij het woord gevoerd heeft, zich zelf te noemen den minister van Koloniën, *die den oorlog begonnen heeft*.

»Is de oorlog met Atjeh een nieuwe en heerlijke zegepraal der beschaving, zooals de heer Gratama beweert, de lauwerkrans voegt alleen voor de slapen van den minister van Koloniën; is hij een middel om Atjeh, zooals de heer Elout hoopt, tot God te brengen en Nederland zelf aan zijn schuld te herinneren, de eer der grondlegging van dit schoone en dubbele bekeeringswerk komt aan niemand toe dan aan den heer Fransen van de Putte; — maar ook, is elk minder gunstig oordeel over den oorlog met Atjeh, een strafbare beleediging, zijn ontwerper aangedaan, dan heeft de redacteur van de *Java-Bode*, indien hij lasterde van dien oorlog, alleen een misdrijf gepleegd tegen den minister Fransen van de Putte, maar niet tegen den Gouverneur-Generaal Loudon".

(Zie het geschrift *De Atjeh-drukpers-vervolging*, uitgekomen te Batavia, H. M. van Dorp & Co., in 1874.)

Daarentegen sprak de heer Keuchenius in 1884 *in de kamer*:

»Ware de heer Fransen van de Putte aan het hoofd geblee[ven] ting in de latere kabinetten vertegenwoordigd geweest, dan zou de Atjeh-zaak niet den loop gehad hebben welken zij later genomen heeft. Ik verwonder mij, dat bij de aanschouwing van zulke ellende, als welke de oorlog van Atjeh heeft teweeggebracht, bij ernstige overweging van toestanden als welke wij thans beleven, deze Regeering den moed heeft gehad den bewerker van den oorlog met Atjeh te verheffen in den Nederlandschen adelstand. Dit met de *Nisero*-zaak samenvallende feit is een bespotting van de rampen der natie. Ja, een bespotting van de rampen der natie en van het leed over Indië en geheele volken aldaar gebracht."

(*Kamerzitting van* 18 *Juni jl.*)

»Een flink en loyaal Gouverneur-Generaal kan ook de oorzaak wezen van een, wel is waar, flinken, doch weinig loyalen Atjeh-oorlog; en de rampen, ellenden en weeën, zoowel als de verwarring van den staatkundigen toestand, ook daaruit geboren, blijven drukken op Nederland en Indië zelf; vooral Indië zucht er tegenwoordig onder!"

(*Kamerzitting van* 16 *December jl.*)

Is scherper tegenstelling denkbaar?

Sinds 1874 heeft bij den heer Keuchenius een volkomen frontverandering plaats gegrepen; vroeger was de heer van de Putte de bewerker van den Atjeh-oorlog, tegenwoordig wordt de heer Loudon als zoodanig gesignaleerd!

En—men vergete dit niet—het eenige licht dat sedert 1874 over het ontstaan van den Atjeh-oorlog is verspreid, zijn de officieele bescheiden, die het oordeel dat de heer Keuchenius te *Batavia* velde, *bevestigen*, en waarop hij zich voor het oordeel dat hij *in de kamer* uitsprak dan ook niet durft beroepen, ofschoon hij bij herhaling daartoe is uitgenoodigd!

Geloove nu nog wie kan aan een strijd voor beginselen, aan waarheidszin en overtuiging!

v. K.

(1) De heer Keuchenius cursiveert; dit geldt ook van al de volgende cursief gedrukte woorden.

Suiker.

(Overgenomen uit de *Allgemeine Zeitung*.)

Duitsche suikerindustrie. Volgens officieele mededeelingen werden van 1 Aug. tot 1 Dec. 1884 in 408 Duitsche suikerfabrieken verwerkt 56,622,886 dubbele centenaars beetwortel, waaronder 33,117,764 gekochte. De uit deze boeveelheid beetwortel gewonnen massa bedroeg 7,823,011 dubb. cent. De vermoedelijke, tot het einde der campagne nog te verwerken hoeveelheid beetwortel liet zich 1 Dec. berekenen op 43,295,359 dubb. cent. zoodat er in het geheel 99,918,245 dubb. cent. verwerkt zouden worden. In de campagne 1883/84 werden daarentegen in 376 fabrieken 39,181,306 dubb. cent. verwerkt zoodat men in de loopende campagne een surplus van 10.736,989 dubb. cent. heeft, wat minstens een meerdere productie van 1,100,000 dubb. cent. ruwe suiker zou opleveren.

Vergadering der Boheemsche suikerindustrieelen. Op de te Praag gehouden vergadering van Boheemsche suikerindustrieelen waren 116 fabrieken vertegenwoordigd. Bij de vraag, welke middelen den industrieelen in eigen kring ten dienste staan om de gevolgen der crisis te verzachten, werd er de nadruk op gelegd, dat in beperking van productie het middel tot herstel lag. Voorts werd geconstateerd dat het volgende jaar de beetwortelbouw in Bohemen en Moravie 50% minder zou zijn. Vervolgens werd de wensch uitgesproken dat de »Bankverein" zich in verbinding zou stellen met de suikervereenigingen in Duitschland, tot beperking der productie, doch zoodat Oostenrijk niet de lijdende partij zou wezen, te meer nu Duitschland te Triest een stoomvaartlijn wilde oprichten en men gevaar kon loopen nog het laatste stukje exportgebied den raad van een coalitie met Duitschland af te zien dewijl de vereenigingen aldaar het onderling niet eens kunnen worden.

De Koffie-Cultuur in het Indisch Genootschap.

Den 13en Januari voldeed de heer van Delden-Laërne, de steller van het bekende rapport over de koffie-cultuur in Brazilië, aan het verzoek van het bestuur van het Indisch Genootschap te 's-Hage, om de door hem voorgedragen stellingen te ontwikkelen.

Ten overvloede stippen wij hier aan, dat de uitkomsten van 's heeren v. D.'s onderzoek zich in de volgende voorstellen laten samenvatten.

Spr. begon met in het licht te stellen, waarom de minister van Bloemen Waanders gehoor had gegeven aan den zoo vaak geuiten wensch om den toestand der koffiecultuur in Brazilië van Nederlandsche zijde grondig te doen onderzoeken, en *toonde aan, waarom juist op hem het oog was gevallen voor het vervullen dezer gewichtige zending.*

Daarna ter zake komende beriep spr. zich op zijn verslag, waaruit in *De Locomotief* reeds het voornaamste werd medegedeeld.

Verder bleek dat Brazilië, ofschoon reeds lang worstelende met een nijpend gebrek aan arbeidskrachten, niettemin op koffiegebied ons verre vooruit is tengevolge van zijn klimaat, zijn grond, de betere verhouding tusschen planters en geldschieters, en vooral van de bereiding. Vooral het feit, dat centraal-Brazilië, behalve een scherper dan op Java afgebakenden drogen en natten moesson, nog een winter- en zomerseizoen heeft, achtte spreker van groot belang, omdat daardoor de koffiestruik in Brazilië een tijd van rust heeft. De koffieplant op Java, die den rusttijd mist, heeft dan ook over het algemeen een korter leven, en door dien rusttijd worden de slechte gevolgen van het afritsen der vruchten voor een goed deel in Brazilië voorkomen. Op Java zou die oogstwijze slechter gevolgen hebben. Ook koffiegronden in het algemeen zijn in Brazilië beter. Toch zou Brazilië niet met Java, waar de productiekosten minder zijn, kunnen concureeren, indien het niet zoo royaal en loyaal gesteund werd door gouvernement en handel, gelijk spr. in zijn verslag uitvoerig heeft uiteengezet. Niet dat de Braziliaansche Regeering zoozeer de cultuur gesteund heeft door vermindering van uitvoerrechten en spoorwegvrachten—ze zijn toch haast 40 à 50 pCt. hooger dan in Indië— maar wel door het afkondigen van de hypotheekwet en door het afzien van alle grondbelasting. Spr. wees hierop juist met het oog op den aandrag, in den laatsten tijd bij ons tot vermindering van uitvoerrechten en spoorwegvrachten uitgeoefend. Zijns inziens toch had de Indische landbouw, en vooral de partikuliere koffieteelt, iets anders noodig om tot krachtigen bloei te geraken, gelijk spr. nader hoopte aan te toonen.

Spreker's eerste stelling was: »het is in het belang van de schatkist wenschelijk om den bij de koffieteelt op hoog gezag ingedeelden inlander te ontheffen van de zorg voor de bereiding en de sorteering van het geplukte product enz."

Bij de toelichting van deze stelling plaatste spr. zich op wettelijk terrein, art. 56 Regeeringsreglement, en wenschte bij dus: loslating van de koffieteelt op hoog gezag, doch alleen dan, wanneer zulks geschieden kan: 1o. zonder schade voor de schatkist, derhalve eerst tegen den tijd, dat de uit de gouvernementskoffiecultuur voortvloeiende voordeelen zullen kunnen worden opgewogen door een equivalent van minstens gelijk bedrag; 2o. zonder schade voor de bevolking, die bij dien eventueelen overgang geheel vrij moet staan tegenover de partikuliere teelt, en vooral 3o. zonder het voortbestaan en den verderen bloei van de koffiekultuur zelf in de waagschaal te stellen.

Het tijdstip voor loslating der cultuur op hoog gezag ligt volgens spreker nog niet in de naaste toekomst". Hij zou het zeer betreuren, indien de gouvernementskoffieteelt thans, zonder noodzakelijke voorbereidende regeling, waardoor haar voortbestaan wordt verzekerd, aan de partikuliere exploitatie werd overgeleverd. Met kracht moest hij daartegen waarschuwen, zoolang de overgang tot de vrije teelt niet is voorbereid en de particuliere nijverheid nog niet krachtig genoeg is ontwikkeld, om ook zonder tusschenkomst van het bestuur bij het planten, onderhoud van de cultuur te verzekeren. Die voorwaarden zijn nog niet vervuld. De tegenwoordige crisis op organisch gebied bewijst het. De toestand van de particuliere nijverheid in Indië is nog zoo gebrekkig, dat de Indische geldinstellingen, wel verre van den landbouw te steunen, in tijden van crisis veeleer zijn ondergang helpen bespoedigen. Gaat alles naar wensch, dan trekken zij het meeste profijt, ten koste van den producent, terwijl in tijden van nood en tegenspoed juist zij den landbouwer den genadestoot geven. De Indische landbouw mist een breeden, vasten grondslag, die volgens spreker's, op toestanden van Brazilië gegronde, overtuiging slechts verkregen kan worden door een betere regeling van de financieële basis, waarop de landbouw rust. De uitvoering van zoodanige regeling liet hij aan de kundige financiers over.

Een andere vraag is, hoe de overgang van de op hoog gezag ingevoerde koffiecultuur tot de vrije teelt op Java moet bevorderd worden, met het oog op het belang van den Staat, den inlander en de cultuur zelf? Volgens spreker kan de gouvernements-koffiecultuur niet losgelaten worden zonder aanwijzing van een behoorlijk equivalent: verzekeringen dat de particuliere nijverheid wel de cultuur zal weten te bestendigen en uit te breiden, baten niet.

De geschiedenis van de tabakscultuur leert dit ten allen overvloede en zij een heilzame waarschuwing tegen loslating der koffiecultuur zonder voldoende voorbereiding. Het gevolg zou zijn, dat eenige tientallen particulieren in het begin rijk zullen worden, tegen honderden, die zich zullen ruineeren of werken voor den consignataris, terwijl men in tijden van crisis een beroep zal doen op den steun der Regeering. Er is »something rotten" in den Indischen handel, die gaarne optreedt als woordvoerder en beschermer van den landbouwer, doch feitelijk slechts op eigen voordeel is bedacht. Men zoekt heil bij vermindering van spoorwegvrachten, verlaging, liefst opheffing van uitvoerrechten, maar wat doet de handel zelf, welks bestaan zoo nauw met dat van den landbouw is verbonden? Geeft de handel der Regeering bij zijn advies ook een navolgenswaardig voorbeeld van opoffering en van plichtsgevoel? Wijst hij zijnerzijds op de hooge vrachtprijzen der prauwenveeren, op de hooge brandassurantie-premiën, verscheepcommissiën, zeeassurantie en rivierrisico, en dringt hij aan op vermindering van de lasten, welke zwaar op den producent rusten? Niets van dat alles. Die voordeelen wenscht de Indische handel niet af te staan, integendeel, om die voordeelen bij voortduring in den vorm van zeer hooge dividenden te kunnen genieten, ook in tijden van nood, tracht men van den kant der Regeering »faciliteiten" voor den landbouw te verkrijgen.

Volgens spreker kan de Regeering op meer afdoende wijze den Europeeschen landbouwer steunen, nl. door de verponding, de belasting waaronder de koffieproducent zwaar gebukt gaat, minder drukkend te maken. Die verponding drukt vooral, omdat men een vast percentage betalen moet over een fictieve waarde, die willekeurig verhoogd kan worden, terwijl de uitvoerrechten slechts geheven worden van hetgeen men werkelijk heeft en uitvoert.

Spr. toonde dit met vele cijfers aan, en vervolgens wees hij op de gebrekkige bereiding van de koffie, op het verschil tusschen de gewone, de langzame, weinig zorg barende methode, en de West-Indische korte, doch veel zorg vereischende bereidingswijze. Wil men de qualiteit van het gouvernementsproduct verbeteren, dan moet men de bereiding er van uit handen nemen van den planter en plukker, omdat die bereiding of te tijdroovend is of te veel zorg van hem vordert.

Daarna kwam spr. tot zijn tweede stelling: de noodzakelijkheid dat de bereiding en sorteering, in den eersten tijd althans, door het gouvernement zelf worde ter hand genomen. Spr. gaf aan het gouvernementsplantstelsel verre de voorkeur boven het onwetenschappelijk systeem van Brazilië. Iemand met een gewoon verstand kan zich in een half jaar tijd op de hoogte stellen van alles wat men noodig heeft te weten betreffende aanplant en onderhoud. Dit is echter niet het geval met de kennis van goede gronden, waaromtrent de eenvoudige desaman beter op de hoogte is dan ambtenaren. Spreker trad hierbij in een beantwoording van twee geschriften over de koffiecultuur, van de heeren E. C. Smets en P. C. Huyser. De brochure van den heer Smets achtte hij te zijn voortgevloeid uit het niet opvolgen van een plan tot vermeerdering der inkomsten van de koffiecultuur, welk plan door hem als onsamenhangend en onvolledig gekenschetst werd onjuiste basis van Smets, die de productie per boom op 1 kati gemiddeld aanneemt, gedurende 5 tot 10 jaren, evenmin beaamde hij de redeneering van den heer Huyser, die het aantal vruchtdragende boomen 60 millioen hooger raamde dan volgens de opgaven der Regeering aanwezig was.

Met verwijzing naar de lijdensgeschiedenis der Preanger koffiecontractanten keurde hij ook het door den heer Huyser gepredikt stelsel van betaalde heerendienstplichtigen ten behoeve van den pluk sterk af.

Bij een eventueele loslating van de gouvernementscultuur moet ook alle tusschenkomst van het bestuur met die teelt ophouden, maar om die cultuur eenmal los te laten zonder het lot te doen deelen van de tabakscultuur op Java, behoort de Regeering voorloopig ook zelf de koffiebereiding en sorteering op zich te nemen, op de wijze als spreker in zijn verslag heeft uiteengezet. Juist om de ondervinding, vroeger opgedaan, wijst spreker elke tusschenkomst van particulieren in het belang der zaak beslist af, en meent hij, dat de machinale koffiebereiding direct door de Regeering het eenige middel is, om het beoogde desideratum van de gouvernements-koffiecultuur te verwezenlijken. Zijn omtrent de west-Indische koffiebereiding de meeningen van deskundigen op Java nog niet gevestigd, op grond van hetgeen hij persoonlijk gezien had, bestreed hij de conclusie als zou de west-Indische koffiebereiding niet met succes kunnen plaats vinden op hooger, d. i. op 2500 à 3000 voet gelegen ondernemingen, waar men bovendien geen overvloed van water heeft.

Overal waar de inlander het gouvernementsproduct als gledongankoffie bereidt, kan men ook de gabakoffie perfect drogen.

Het is meer om de bezwaren, verbonden aan het pellen, sorteeren en vervoer van het particulier produkt, dan wel om de onzekere voordeelen, welke van de verzending van gabakoffie verkregen kunnen worden, dat thans een vrij aanzienlijke hoeveelheid van die koffie naar Amsterdam en Rotterdam wordt verscheept, om daar te worden gepeld en gesorteerd. Die verzending zou nog meer

FEUILLETON.

DE OLMEN.

NAAR

Henry Gréville

voor de Lezers van *De Locomotief* bewerkt.

HOOFDSTUK II.

3.) Julie Daunault was een schoone, achttienjarige bloem, slank zonder hoekige magerheid en coquet van natuur, terwijl al haar bewegingen onweerstaanbaar bevallig waren. Het gemis van klassieke regelmatigheid van trekken werd bij haar ruimschoots vergoed door haar zwaar kastanjebruin haar, haar bruine, lachende, ja van spotlust tintelende oogen en haar zeldzaam frisch teint. Men kon haar onmogelijk anders dan zeer bekoorlijk vinden en zelfs huismoeders schroomden niet haar zelfs als gevaarlijk te beschouwen. Zij was de afgod haars vaders, met wien zij meer dan één karaktertrek gemeen had, een zekere onverschilligheid bv. voor alles wat haar niet direct of persoonlijk raakte, een eigenschap, die nog onuitstaanbaarder is dan een beredeneerd egoisme; bovendien een volstrekten afkeer van elken dwang, wat door velen voor oorspronkelijkheid of onafhankelijkheid van karakter wordt gehouden, maar wat in waarheid slechts gebrek aan moreele tucht is. Van haar prilste jeugd af was zij in opstand geweest tegen haar moeder en zij had maar zelden het onderspit gedolven, een natuurlijk gevolg van den steun, welken zij bij haar vader vond, die meermalen de haar door mevrouw Daunault opgelegde straffen ophief.

»Versta mij wel", Flavie, had hij eens op dreigenden toon tot zijn vrouw gezegd, »ik verbied u om de kleine te straffen, het is al te erg dat gij haar beknort."

»Maar beste vriend," antwoordde daarop de jonge vrouw, »zij heeft gebreken, die overwonnen moeten worden terwijl zij daarvoor nog den leeftijd heeft."

»Gebreken! En heb ik die dan niet en gij niet evenzoo? Een ieder heeft zijn gebreken en trekt er partij van..... Maar ik verkies niet dat mijn kind zich ongelukkig zal gevoelen. Leg het dus zoo aan, dat gij haar niet behoeft te berispen, dat is zeer eenvoudig."

Edmond Daunault had een gebrekkige opvoeding genoten; als kind van rijke ouders, en wees op jeugdigen leeftijd, had hij als het ware zich zelf gevormd; op school was hij tengevolge van de kracht zijner vuisten en zijn onverdraagzaam humeur langzamerhand tot een van die kleine dwingelanden opgegroeid, die de aanvoerders en belhamels hunner gansche klasse zijn, gedeeltelijk door de vrees voor de slagen, die hij uitdeelde, en niet minder door de instinctmatige bewondering, die ruw geweld bijna altijd aan den grooten hoop inboezemt.

Op vijfendertigjarigen leeftijd had hij zich in het huwelijk begeven met een meisje, dat tot haar ongeluk zachtmoedig, zeer welopgevoed en uiterst smaakvol was. Niet dat men Daunault gebrek aan vormen kon ten laste leggen; neen, wat erger was, is dat hij, onder het masker van iemand die zijn wereld kent, een aangeboren ruwheid en onbeschaafdheid verborg, welke zich, onbespied, van de buitenwereld, in al haar kracht, in den schoot van zijn familiekring openbaarden.

In den eersten tijd zijns huwelijks had hij zich beleefdheidshalve ingehouden; zelfs had de geboorte zijner dochter bij hem een gevoel van dankbaarheid opgewekt jegens zijn vrouw, die dit nieuwe leven bijna ten koste van het hare had gekocht, maar een paar jaren later bracht een onvoorziene gebeurtenis een algeheelen omkeer te weeg in de verhouding van dit weinig bij elkander passende echtpaar.

Evenals de meest verschillende planten in denzelfden grond kunnen tieren en dicht bij elkander groeien, zonder dat zij eenige overeenstemming doen zien, telde mijnheer Daunault onder zijn vrienden ook verscheidene aangename menschen, en daaronder een heer, die menigmaal gastvrijheid genoot in die woning, waar men zoo goed de kunst verstond het gehemelte te streelen, en waaraan de verstandige gesprekken van mevrouw Daunault zooveel aantrekkelijkheid schonken. Op het meest onverwacht maakte die altijd welkome gast, zonder eenige schijnbare aanleiding, de beide echtgenooten deelgenoot van zijn plan om onverwijld naar China te vertrekken, waar hij de verwarde zaken van een zijner familieleden in orde moest gaan brengen.

»Ellendig land, waar de koorts iemand terstond tot slachtoffer kiest," bromde Daunault, die verre van ingenomen was met het vooruitzicht van zulk een aangenaam gezelschap weldra te moeten missen. »Is het dan zoo noodig en kan er niemand anders in uw plaats gaan?"

»Niemand."

Na korten tijd stond de reiziger op om afscheid te nemen en heen te gaan. Den volgenden dag vergezelde Daunault hem naar den trein en thuis komende vond hij zijn vrouw in tranen badende.

»Wat scheelt er aan", vroeg hij, terwijl hij voor haar bleef staan.

De arme vrouw antwoordde niet.

»Trekt gij u het vertrek van mijn vriend zóó aan", vroeg hij verder op sarrenden toon; »hij deed er wel aan zich te verwijderen, want... bij...."

Flavie hield een vloek die haar echtgenoot op de lippen kwam tegen. Niet in staat om zich langer in te houden, en den afwezige te laten beleedigen, stamelde zij: »Ik heb op zijn vertrek aangedrongen."

Zij begreep eerst het onvoorzichtige van haar woorden nadat zij die had geuit; zij had er het gebouw van haar huisselijke vrede en rust door doen instorten, evenals een kaartenhuis door den adem van een kind. In plaats nu van zich te vergenoegen met die eerlijke bekentenis en zich te laten vermurwen door de smeekelijke betedoening over een gevoel waarvan zij zich geen rekenschap kon geven, en welks ontstaan zij eerder gevreesd dan ondervonden had, verzuimde Daunault van dien dag af geen enkele gelegenheid om zijn vrouw blijken te geven zijner diepe verachting, een handeling des te wreeder en grievender naarmate zij minder verdiend was, en waardoor hij haar het leven tot een ondragelijk bestaan maakte. Hij bezat genoeg geslepenheid om in gezelschap den schijn te bewaren, zóó zelfs, dat hun vrienden mevrouw Daunault steeds het genoegen aandeden van den lof haars echtgenoots te bezingen, terwijl zij in hun tête-à-tête de hardvochtigste behandeling van hem had te verduren. Voor zoover hij dit kon beoordeelen, wist Daunault zeer goed wat hij te verwachten had van het edele karakter zijner gade, maar ongelukkigerwijze was hij een derzulken, die het als noodzakelijk beschouwen hun hond te kastijden om hem aan zich te hechten, hun paard met ruwheid te regeeren om het aan hun wil te onderwerpen en hun vrouwen zoo onaangenaam mogelijk te bejegenen, ten einde haar eerbied in te boezemen.

(*Wordt vervolgd.*)

plaats vinden, zoo men een groot bezwaar kon wegruimen: het blinde vertrouwen, dat thans de planter moet hebben in de relatiën van zijn consignataris.

Vooral wegens den korteren duur der W. I. bereiding verdient deze voor gouvernement en particulier de voorkeur boven de gewone. Alleen uit geldgebrek hebben niet alle particulieren op Java die bereidingswijze aangenomen. Vergelijkingen met Ceylon gaan niet op, omdat de koffie-ondernemers alhier niet altijd beschikken kunnen over een voldoend aantal werklieden en met het oog op de dubbele afwisseling der moessons. Voor de gouvernements-koffiecultuur op Java heeft men geen gebrek aan werkkrachten. Daar zou men in het gebergte zeer goed de gepulperde koffie kunnen drogen, zoodanig, dat zij getranspo teerd kon worden naar een lager gelegen centraal-établissement, waar de verdere bereiding en sorteering zouden kunnen plaats vinden. Spreker releveerde ten slotte het critisch overzicht van zijn verslag in het *Amst. Handelsblad* van 9 Jan. door den heer H. J. Smid, aan wiens oordeel hij groote waarde hechtte, doch tegenover wien hij zijn schatting van de kosten van een centraal-établissement met een capaciteit van 10.000 picols leverbare koffie op pm. f 50,000 volhield als zóó ruim, dat teleurstellingen zijn buitengesloten, en hij niet gaarne dien prijs als minimumprijs zou zien aangenomen voor een eventueele uitbesteding van 100 centraal-établissementen. Waar de heer Smid zelf een établissement ter bewerking van 3000 picols op f 17,000 schatte — en dat met zijn ondervinding van 17 jaar geleden, toen de machinerieën veel duurder waren, — behoeft thans zoodanige inrichting, geschikt voor 10.000 picols, niet 3½ maal zooveel te kosten.

Ten slotte betoogde spr., waarom bij scheiding van pluk en bereiding dit laatste niet door particulieren kan geschieden. De bereidings-établissementen eischen een vrij belangrijk kapitaal, voor Java schatte hij het benoodigde kapitaal op hoogstens 5 millioen. Is het nu te verwachten, dat spoedig na de zware, pas doorleefde en gelukkig te boven gekomen crisis, de particuliere nijverheid op Java zich zoo spoedig zal herstellen en ontwikkelen, om zulk een kostbaren maatregel op zich te nemen? Spreker betwijfelde dit, zoolang de handel en de geldinstellingen grof geld kunnen verdienen met voorschotten tegen gedwongen consignatiën, zoolang zal men te vergeefs zoeken naar de middelen, om de bereiding van de gouvernementskoffie op zich te kunnen nemen. Zonder consignatie-contract krijgt de Indische landbouw geen geld, en wat zou de crontractant-koffiebereider kunnen consigneeren, terwijl hij toch het bereide product aan het gouvernement moet leveren? Oprichting van de centraalfabrieken door de Regeering, achtte spreker ook daarom noodzakelijk, omdat men op die wijze slechts de gouvernements-koffieaanplantingen zou kunnen kapitaliseeren en tot bepaling van juiste kringen geraken, met het oog op eventueele loslating van de cultuur op hoog gezag. En bloc hebben die aanplantingen weinig waarde, gesplitst zouden zij minstens 125 millioen waard zijn, en dan zou bij eventueelen verkoop alle tusschenkomst van het bestuur kunnen ophouden. De inlander zou dan ook gebaat worden, omdat hij door den particulier zou betaald worden ook naar den aanplant en het onderhoud, dat hij thans bij wijze van belasting in natura ten behoeve der Regeering kosteloos moet verrichten.

Spr. „besloot met de hoop uit te spreken hebben bijgedragen tot het vereenigen van eenige der gegevens, noodig om de verbetering van gouvernements particuliere koffieteelt in Ned.-Indië voor te bereiden.

Aan den arbeid van den heer van Delden, zoowel aan zijn rapport als aan zijn dien avond gehouden rede, werd zoowel door den voorzitter, den heer mr. W. K. van Dedem, als door andere sprekers, in het bijzonder door den heer Quarles van Ufford, hulde gebracht. Met het oog op den omvang van het onderwerp werden voorts dien avond enkel algemeene discussiën gevoerd.

Daaraan namen, behalve genoemde heeren, ook deel de heeren van Alphen, oud-resident, en Huyser. Eerstgenoemde bestreed de West-Indische bereiding als voor algemeene toepassing op Java niet vatbaar, en zag alleen heil in een vermeerderende en voldoende belooning aan de bevolking om de productie te doen toenemen. Ook de heer Huyser erkende dit, maar ging niet zoover als de heer van Alphen, om het plukloon op f 20 à f 25 te bepalen. Hij wenschte de betaling voor aanplant, pluk en bereiding te splitsen, om zoo te komen tot een betaling van ongeveer f 17.

De heer van Delden hield vol, dat bij een plantloon van f 25 de gouvernements-cultuur zou dienen te worden opgegeven, maar erkende, gelijk de voorzitter ten slotte constateerde, dat het onzeker is in hoever de koffieplantende bevolking voldoende betaling krijgt overeenkomstig het regeeringsreglement.

De zeer uitvoerige discussie, die tot ruim half twaalf werd voortgezet, liep niet ten einde, maar zou in een volgende vergadering worden vervolgd.

In den aanvang van den avond bevonden zich onder de aanwezigen verschillende kamerleden, als de heeren Tak, van Houten, van Swinderen, de Sitter en Stork.

Eigen Rechter zijn.

Gisteren wezen wij op de tegenstrijdigheden waartoe de Fransche rechtspraak door het jury-stelsel gebracht wordt. Albert Wolff bespreekt hetzelfde onderwerp in de *Figaro*.

Hoe eerbare vrouw, zoo vangt hij aan, deze dame ook zij, hoe zwaar beleedigd zij ook wezen moge door een individu, dat niet veel waard was, de eeuwige Justitie moet boven alles staan, den lasteraar straffende tot in het graf, maar vermijdende een piedestat op te richten voor den koel overlegden moord.

Dat mevrouw Hugues vrijgesproken is, ligt aan de wet; want bij veroordeeling had zij minstens vijf jaren tuchthuisstraf moeten ondergaan. Dit vond de openbare meening te streng. Maar de wet bevat geen ander artikel, dat op de misdaad van mevrouw Hugues toegepast had kunnen worden. Aan den anderen kant heeft Morin den dood gevonden omdat de wet vele middeltjes aan de hand geeft om een procedure te rekken.

Slim als hij was, heeft Morin van die middeltjes partij weten te trekken. Mevrouw Hugues verloor het geduld en doodde Morin.

Volgens de logica der wreede zedelijkheid, die ons schijnt te willen regeeren, zou de vader van Morin nu den wetgever moeten doodschieten.

Mevrouw Hugues is tot haar familie teruggekeerd; maar het is onmogelijk dit proces zonder protest te laten voorbijgaan. Een beschaafde maatschappij kan in beginsel niet toelaten, dat men het recht heeft, een individu te dooden omdat hij bij zijn leven onze rust verstoort. En toch is het dit wreede beginsel dat schijnt te moeten zegevieren, op het oogenblik dat de sentimentaliteit van alle kanten afschaffing van de doodstraf eischt en dat men geen moordenaar den hals kan afsnijden, zonder ons menschen zonder gevoel te noemen.

De nieuwe mode om zelf te richten, wijst duidelijk aan, dat men het met het geweten zoo nauw niet meer neemt en dat elk gevoel van rechtvaardigheid verloren gaat; die mode rust op verachting van de wet en op minachting jegens de vertegenwoordigers der wet; zulk een toestand der openbare zeden is een zeker teeken dat de hersens algemeen verzwakken. Mevrouw Hugues doodt Morin, zooals een vrijgesprokene verleden week een procureur gedood heeft, die belast was hem te vervolgen, en zooals de gebroeders Ballerich met den degen en den revolver in de vuist een dagblad-bureau zijn binnengestormd. Het bloed stroomt, er vallen slachtoffers en het van verbazing stomme Europa beschouwt ons met een gevoel, dat vermengd is met verwondering en verachting.

Als wij zoo voortgaan schrijden wij in onze verwildering naar de verheerlijking van de misdaad. Met angst vraagt men zich af waar wij heengaan, indien de vrouw, om onze achting nog meer te verdienen, eerst een man met revolverschoten gedood moet hebben. En dan het publiek, dat de zitting bijgewoond heeft, het was hetzelfde publiek dat men bij een eerste voorstelling in de schouwburgen ontmoet. Er ontbreekt nu maar aan dat men tijdens de zitting orgeade, limonade of bier ventte; anders was het precies een schouwburgzaal geweest.

Toch is er verschil tusschen het Ambigu en het gerechtshof.

Als de verrader op het tooneel van het Ambigu vijf kogels in zijn lichaam ontvangen heeft, doet hij het blanketsel van zijn gezicht en gaat in een naburig koffiehuis een portie zuurkool eten. In het werkelijk leven is dit geheel anders; Morin heeft weken lang geleden en is dood en begraven.

Dat deze man ons medelijden onwaardig is geweest, verandert niets aan de wreede onverschilligheid der beschuldigde voor het lijden van Morin, dien zij gedood heeft.

Niet alleen heeft mevrouw Hugues geen opwelling des harten gehad, die alles doet vergeven; maar zij beleedigde het menschelijk gevoel, als zij, zich in haar misdaad hullende, tot den president deze vreeselijke woorden richt: »neen, ik heb geen wroeging." Deze woorden doen ons sidderen.

Er bestaat geen laffer, ellendiger daad dan een fatsoenlijke vrouw te lasteren; maar aan den anderen kant bestaat er voor de beschaving geen gevaarlijker recht, dan dat hetwelk gegrond is op onze diepe verachting van het gezond verstand en van de kracht der rechtvaardigheid in de groote crisissen des levens.

In onze zedelijke vernedering, die steeds toenemende is, stellen wij ons reeds niet meer tevreden met den moord te verontschuldigen; neen, wij roemen dien in het aangezicht van den rechter, in tegenwoordigheid van het van verbazing stomme Europa, dat zich moet afvragen of wij gekken, kannibalen zijn? Hoe pijnlijk mij zulk een bekentenis ook zij, moet erkend worden, dat wij inderdaad een zonderling mengsel van kannibalen en gekken zijn.....

van het kwaad doet niets ter zake. De waarheid is, dat wij in een zonderlingen tijd leven, waarin het wetboek slechts een oud boek zonder waarde is, waarin de justitie door ons beschouwd wordt als een oude portierster, die ten onrechte zich blijft bemoeien met hetgeen haar niet aangaat, en waarin elk individu zich het recht aanmatigt in zijn egoisme en in zijn wreedheid verheven te zijn boven de eeuwige zedelijkheid, die de volken geregeerd en haar stempel gedrukt heeft op de verschillende tijdperken der menschheid.

Dat alles is ouderwetsch, niet waar? Wij nemen onze toevlucht tot den revolver, om ons van lastige lieden te ontslaan. Maar laten wij dan niet aan de wereld den minsten eerbied vragen voor onze beschaving, die zich in het bloed wentelt. Laten wij elk een revolver nemen en bij het geringste wat ons tegenstaat, gaat het pif! paf! De twaalf burgers (jury) die geroepen zullen worden vonnis over ons te vellen, zullen dit heel natuurlijk vinden. Nu goed! Als dit uw plan is, laten wij er dan niet meer over spreken. Maar laten wij dan niet stoffen op vooruitgang in beschaving en op andere beuzelpraat van deze soort. Laten wij tot roem van onzen tijd al deze gruwelen opteekenen, ten einde ons de verachting van het nageslacht te verzekeren. Ik weet wat ik doen zal; ik zal voortaan mijn artikelen over Parijs »*Courrier des Peaux Rouges*" noemen en deze ondertekenen: Fennimore Cooper.

Een Grappenmaker.

Een jong Russisch zee-officier, baron M., bevond zich, naar in een feuilleton der *Schles. Zeit.* verhaald wordt, aan boord van een eerst onlangs gebouwd oorlogsschip, dat voor Napels ten anker lag en alle dagen zeer druk door de nieuwsgierige bewoners der stad werd bezocht.

De Russische zeeofficieren zijn, gelijk bekend is, zeer voorkomend wanneer zij gasten aan boord ontvangen; ditmaal waren de bezoekers van het schip, bij den bouw waarvan alle mogelijke vindingen en verbeteringen der laatste jaren zijn aangebracht, zóó nieuwsgierig, dat baron M. besloot, zich met een hunner een grapje te verlcoven.

Het was zijn beurt om de bezoekers rond te leiden, toen een oud heer aan boord kwam en in zuiver Russisch verzocht het schip te mogen zien.

De jonge officier geleidde den bezoeker overal rond, maar vertelde hem onder de hand allerlei dwaasheden; zoo zeide hij, dat de plaats waar de manschappen eten, de harem van den kommandant was, deelde mede dat een zeer onschuldig instrument een torpedo was, die vernielende werking kon uitoefenen, enz. enz.

De oude heer luisterde met veel belangstelling en bleef steeds aan het vragen, hoewel hij telkens verkeerde antwoorden kreeg; ten slotte bedankte hij den officier vriendelijk voor de gegeven moeite en vroeg diens naam.

Toen de baron dien mededeelde, antwoordde bezoeker: »Ik ken uw vader zeer goed, wees zoo goed hem mijn groeten over te brengen, ik ben ..... admiraal D."

Men kan zich voorstellen hoe de officier ontstelde, die zeer goed wist dat admiraal D. bij de Russische marine een zeer gevreeste persoonlijkheid is; hij vroeg zeer nederig excuus voor de dwaasheid die hij had begaan. De admiraal vatte de zaak geheel als een grapje op, lachte hartelijk en zeide dat hij zich kostelijk geamuseerd had.

Jammer genoeg lekte de zaak uit en kwam zij grootvorst Alexis, die admiraal en chef der Russische vloot is, ter ooren; hij vatte de zaak zeer ernstig op en baron M. moest, na zijn terugkeer in het vaderland, verschedene dagen in arrest blijven, alvorens hij in staat was om zijn vader de complimenten van admiraal D. over te brengen.

Gemengde Berichten.

— De *Gaulois* bericht, dat de heer Clovs Hugues den schrijver der beruchte briefkaarten meent ontdekt te hebben. Het zou niemand anders zijn dan een zijner vroegere staatkundige geestverwanten. Clovis Hugues heeft thans aan twee zijner vrienden verzocht nader onderzoek te doen met behulp van het schrift, dat hij vroeger van den bedoelden persoon ontvangen had. Een expert is aan hen toegevoegd.

— Een nieuwe Tom-pouce. Den 29n Dec. schonk juffr. Ch. Tracy te Kingsbridge, N. Y., aan een knaapje het leven, dat een waardige concurrent belooft te worden van »klein duimpje", ons allen bekend. De nieuwe wereldburger weegt nl. precies 11 ons, is 6 duim lang, maar overigens volkomen levenskrachtig ja zelfs met een betrekkelijk sterke, normaal ontwikkelde long geboren. Het lichaampje kan omspannen worden door duim en wijsvinger van een 14jarig meisje. Vader en moeder en drie zusters zijn allen normaal ontwikkelde menschen.

— Een synagoge, die naar den »heiligen Messias Jesus Christus" wordt geroemd (*Sinagoga wo Imir Messii Issassa Christa*) zal te Kischinew in Rusland worden gebouwd door een nieuwe joodsche sekte het »nieuwe Israël" (*Nowyj Israël*). Zij is door de Regeering erkend, evenzoo als een andere nieuwe joodsche secte te Jelissanetgrad de »geestelijk-bijbelsche broederschap" (*Duchowno-biblejskoje Bratstwo*) Beide secten erkennen de bijbelsche stellingen van het jodendom, maar verwerpen de overlevering, evenals geestelijk gezag boven zich en rabbinale macht. Zij stellen ongeveer alle godsdiensten gelijk en erkennen »Christus in zekeren zin als den waren Messias."

— Uit Engeland komt het doodsbericht van lord Avlesford, die te Big Springs in Texas op 36-jarigen leeftijd aan ontsteking in de ingewanden overleed. Het lijk zal gebalsemd naar Engeland overgebracht worden. Hij bezat in Texas veel weiland en vee, en leidde er een excentriek leven. Meermalen kwamen zijn naam en die zijner vrouw, Edith, dochter van luit.-kolonel Piers Williams, in opspraak, eerst door een proces om echtscheiding dat mislukte, later door een aanklacht wegens het door zijn vrouw vertitel behoorende aan de oudste zoons van de graven van Aylesford) aan een kind, dat de echtgenoot niet als het zijne erkende.

Lord Aylesford, die twee dochters naliet, wordt opgevolgd door zijn broeder Charles Wightwick Finch.

— De sultan van Turkije is een groot liefhebber van muziek. Hij brengt dagelijks een uur aan de piano door om de nieuwste werken der westersche toondichters te spelen. Tegenwoordig is hij vooral ook een bewonderaar van Wagner's muziek.

Zijn »lievelingsgemalin," een dochter van den overleden sultan Abdul Aziz, is ook een liefhebster van de muziek, waarin zij gedeeltelijk door den sultan onderwezen werd. Zij spelen dikwijls samen vierhandige stukken, en »de beheerscher der geloovigen" heeft onlangs zelf een muziekstuk voor zijn hofkapel gecomponeerd, en dit aan zijn uitverkoren gemalin opgedragen.

Ook de beide zoons van Abdul Hamid, Selem en Abdul Medschid, zijn goede pianospelers.

Z. M. heeft voorts een driewieler bestemd voor de dames van zijn harem.

— Onlangs kwam een jonkman op het Duitsche spoorwegperron te H. Onmiddellijk werd aan »Königliche Hoheit" medegedeeld dat de salonwagen en de extra-trein gereed waren. De toegesprokene wilde iets er tegen inbrengen, maar men begreep onmiddellijk, dat »Hoheit" incognito wenscht te reizen en daarvoor was reeds gezorgd. Voort ging de trein en de hooge reiziger stapte te Frankfort uit, waar de conducteurs, wit gehandschoend, hem uit den wagen hielpen en mededeelden, dat te zijnen behoeve, om zijn incognito te bewaren, een droschke gereed stond. Over zooveel beleefdheid opgetogen, gaf de reiziger den conducteurs 3 M. Tegen het vertrekuur van den volgenden trein kwam op het perron te H. een andere reiziger, die nu zelf naar den salonwagen informeerde. Maar »Königliche Hoheit" *was* reeds vertrokken. Men had een dubbelganger van den prins voor dezen aangezien en hem, op echtkruiperige wijze, die waardigheid opgedrongen. De ware prins lachte en het personeel keek wat zuinig op den neus.

— Een onlangs te Londen verschenen boekje: *Vademecum voor Dieven*, waarin, ter waarschuwing van het publiek, een aantal dievenstreken verhaald worden, deelt o. a. ook een list mede, waardoor de pickpoekets reeds menigeen er in lieten loopen.

De zakkenroller laat zich nl. op zijn tocht in de straten vergezellen door een net gekleed dametje. Als zij dan een oudachtig heer ontmoeten, met een gouden horlogeketting, trippelt het dametje op dien heer toe, houdt hem haar in glacé gestoken handje voor de oogen en zegt guitig: »raad eens wie ik ben?" Doorgaans loopt de oude heer in de val.

Terwijl hij steeds met dichtgehouden oogen zijn hersens inspant om te ontdekken wie deze familiare kennis toch zijn kan, heeft de dief hem met groot gemak zijn horloge en ketting uit den zak gehaald.

Zoodra dan de buit in veiligheid is, laat het dametje den heer los en zegt, verlegen stotterend, terwijl zij heenloopt: »O, neem mij niet kwalijk, mijnheer. Ik zie, dat ik mij vergist heb. Ik hield u voor mijn oom Arthur."

— De Parijsche *National* verhaalt het volgende aardige voorval, dat op een anarchistische vergadering heeft plaats gehad. Men had juist besloten, dat iedere huurder eigenaar moest zijn van het vertrek dat hij bewoont. Dit voorstel was met algemeene stemmen aangenomen, en het kwam er nu maar op aan, den datum vast te stellen, waarop het in werking zou treden. Allen schreeuwden:

— Dadelijk! geen uitstel meer! wij hebben er genoeg van.

— Ik eisch dat de toepassing er van drie maanden verdaagd worde! schreeuwt een der anarchisten.

— Neen, geen verdaging meer! Weg met dien opportunist!

— Burgers, herhaalt deze, ik bid u, luistert eens naar mij. Gij zult het met mij eens zijn.

— Neen, weg met dien kerel, slaat hem de hersens in!

— Maar luistert dan toch naar mij!

— Hij heeft gelijk; op de tribune met dien kerel!

— Burgers, herman de andere toen bedaard, ik verzoek dat het voorstel drie maanden verdaagd worde. Waarom? Ik woon op een bovenverdieping, rue Polonceau, in een ellendig hok, waarin het regent, sneeuwt en waait. Als gij dezen maatregel nu terstond toepast, dan ben ik eigenaar van dat krot en gedoemd om er altijd te blijven wonen; maar als gij drie maanden uitstel geeft, ga ik in de Avenue de l'Opéra wonen, op een kamer aan de straat, waarop ik reeds lang het oog gevestigd heb. Ben ik er eenmaal, dan vraag ik geen uitstel meer, daar geef ik u mijn woord op.

De verdaging werd goedgekeurd en de »opportunist" levendig toegejuicht.

Haagsche Pick-Nick.

Door een Medewerker van *De Locomotief*.

's Gravenhage, 16 Januari 1885.

Sneeuw bedekt de daken, de boomen, de straten, het nieuws, de vroolijkheid, kortom alles. Eén slechts wrijft zich in de handen over dat alles overheerschend wit, die sourdine, welke het maatschappelijke leven wordt opgelegd; die een is — Apol!

Niet Apol de god der toonkunst, maar Apol de schilder; niet Apol van het Belvedere, maar Apol van de Prinsenstraat, de sneeuw-virtuoos, die zelfs met den *Willem Barentsz* naar het hooge noorden is getrokken om sneeuw en ijs à discrétion te kunnen aanschouwen.

Hoe zal Apol in zijn element zijn, nu hij de sneeuw weder in al haar phases kan bestudeeren: van het ongerepte, maagdelijke, oogverblindende wit, waarbij de zorgvuldig gewasschen witte Azor van Freule X. een vuilen vaatdoek gelijkt, tot de zich met al het aardsche slijk vereenigende sneeuw, die als chocolade-brei en grauwe modder ons allen een gruwel is.

Hoe kort leeft die sneeuw! Bijna even voor de tentoonstelling te Antwerpen, wier voorzitter ter eere harer begrafenis een doodmaal geeft in het hôtel des Indes. Alles eindigt te onzent met een diner, zelfs commissiën die bij haar geboorte verstikt worden, en dit is een goede gewoonte, want uit ervaring weten wij, dat men zich nergens zoo goed ontboezemt als aan een gezelligen disch.

Aan tafel is gezellige kout een uitvloeisel van den disch en omgekeerd. Maar op een kunstbeschouwing, waar niet de teekeningen wandelen doch de menschen, kan die zelfde gezellige kout u het schoonste en heerlijkste onthouden. *Pulchri studio* is een beroemd genootschap en de portefeuille van den populairen Mesdag, die gisteravond daar tentoongesteld was, een eenige verzameling, maar is het geen Tantalus-noodlot, zooveel zeldzaams en edels, tusschen, om en achter een dubbele en driedubbele rei van dames en heeren te moeten bespieden. Niet iedereen is even discreet als een dame — lid van *Pulchri studio*—die wegblijft omdat haar bijzonder omvangrijke figuur te veel plaats, te groote wandvlakte zou innemen. Wilden sommige dames slechts op even bescheidene wijze de hoogte harer hoeden en den omvang harer praatjes besnoeien! Eilacie, velen zijn opgegaan ter kunstbeschouwing, maar weinigen hebben haar heerlijkheid gezien.

Hoe gunstig steekt daarbij de vroegere wijze van kunstbeschouwing geven af. Men zat aan een groot hoefijzer en zag elke teekening, die van hand tot hand werd overgeleverd. De heeren waren ambulant, stonden achter de mooiste teekeningen en de mooiste vrouwen, en ieder was tevreden over hetgeen hij had beschouwd. Doch nu is het in plaats van een kunst*beschouwing* een kunst*bespreking* geworden.

Dat oude beviel mij beter. Zoo gaat het mij ook met de kermis, die het stedelijk bestuur geleidelijk wil afschaffen. Hoe zal het dit kunstwerk volvoeren? Samenpersen, in een engere tijdsruimte besluiten? In acht jaar zou men dan de ter dood veroordeelde langzaam kunnen doen wegkwijnen. Ieder jaar zou de arme miskende een dag minder leven, tot eindelijk haar jammerlijk bestaan geheel ophield. Op het laatst zou zij, van al haar bekoorlijkheden beroofd, als een arme zonderesse staan.

Een ander denkbeeld, ontsproten uit het brein van den correspondent der *N. Rott. Courant* te Parijs, is niet minder gewaagd en onuitvoerbaar. Deze zou niets meer of minder verlangen dan dat men besloot om de meesterwerken van Rembrandt en van der Helst, vóór het overbrengen naar het nieuwe rijksmuseum, eens een reisje naar Parijs te laten doen, om ze ten voordeele van arme landgenooten aldaar ten toon te stellen. Dat uitstapje zou niet schadelijk voor hen zijn! Nu moet men de oude doeken kennen die *Nachtwacht* en *Schuttersmaaltijd* bevatten om zich voor te stellen, hoe die, na al de schokken van den trein, ginds zouden kunnen aankomen. Verbeeld u, dat de Regeering het stoute waagstuk ondernam, om dien trots onzer natie naar de »hoofdstad der beschaving" te zenden, en dat de brooze verf hier en daar van het doek losliet! Stel u voor, dat een spoorwegongeluk die kunstwerken trof, of dat zij door een brand in het gebouw, waar men ze tentoonstelde, werden getroffen, zouden dan de millioenen francs verzekering ons eenigszins kunnen schadeloosstellen voor het ontzettend verlies onzer nationale glorie op kunstgebied? Trouwens, niemand denkt aan de mogelijkheid van een zoodanige concessie. Zoolang de wakkere auteur van »Holland op zijn smalst" nog aan het hoofd der afdeeling schoone kunsten staat, hebben wij een dergelijk luchtartig omspringen met onze nationale schatten niet te duchten.

Wie onze Rembrandt's en van der Helsten wil zien, kome naar Holland; maar hoe na liefdewerken ook aan het Nederlandsch hart liggen, zóóver gaan wij niet.

Is men eenmaal in ons landje, dan zal het den vreemdeling zeker welkom zijn, niet alleen te Amsterdam in het Rijksmuseum, maar ook te Rotterdam en 's Gravenhage meesterwerken onzer nationale kunst te vinden. De *Kamper-Courant* wil *alles* centraliseeren in het rijksmuseum te Amsterdam; wenscht dat het koninklijk kabinet in de hofstad en het museum Boymans te Rotterdam, de stedelijke verzamelingen te Dordt, Leiden, 's Hertogenbosch en elders zich opofferen ten bate van de hoofdstad.

Nog daargelaten, dat het museum Boymans, ook dat te Dordt en elders, gemeentelijke stichtingen zijn, door kunslievende stadgenooten gelegateerd of tot stand gebracht, zoodat het rijk geen rechten heeft op die verzamelingen, zou het van weinig bevordering van kunstzin getuigen, indien men die steden beroofde van hetgeen zij met zooveel ijver en liefde hebben bijeengebracht tot genot en verheffing hunner stadgenooten. Dat verschillende besturen binnen Amsterdam alles in het rijksmuseum te samen brengen, opdat in één gebouw, onder goed licht en zorgvuldige hoede, bewaard worde, wat in allerlei woningen verspreid was, is billijk en prijzenswaardig. Maar waarom zou de residentie dat voorbeeld volgen? Bezitten wij niet sedert jaar en dag onze eenige verzameling van het Mauritshuis? Heeft 's Gravenhage geen rechten op die kunstschatten? Komen niet duizenden vreemdelingen uitsluitend naar den Haag om den *Stier* van Potter en de *Anatomische Les* van Rembrandt te bewonderen?

En waartoe zou men nu 's Gravenhage van een harer glansrijkste parels willen berooven? Om een reeds uitgebreid museum nog omvangrijker te maken, terwijl juist het ideaal van alle fijne kenners is: geen te groote musea, opdat men niet overstelpt worde. Zou men nu groote centra, als Rotterdam en 's Gravenhage, waar de bevolking haar museum lief heeft en trouw bezoekt, ter wille eener verderfelijke centralisatie willen spenen van alle kunstgenot. Bovendien is de *Kamper-Courant* niet bijzonder op de hoogte omtrent den toestand onzer musea. Zij schijnt niet te weten, dat Dordt een kleine maar reine verzameling van moderne kunst bezit, met smaak en kennis gekozen, die, even als het museum van moderne kunst alhier, uit bijdragen van stadgenooten in stand gehouden en uitgebreid wordt. Op die wijze zijn bijna alle stedelijke musea tot stand gekomen, en nu zou de Kampenaar wenschen, dat al dat licht te Amsterdam schitterde, om de overige deelen des lands in het duister te laten zitten! Zou dit niet even onbillijk zijn als kampersteur voor smakelijke visch te willen uitgeven?

ADVERTENTIËN.

Verzorgings-gesticht
te Soerakarta
Afdeeling Ambachtsschool.

Op bestelling worden aangemaakt alle onderdeelen van gebouwen, als

Kozijnen, ramen, deuren,

Huis- en Kantoormeubelen.

Alle soorten van Smidswerken,
Herstellingen aan voertuigen.
Het schilderen van Decoratiën en uithangborden in alle letters enz.

Voor inlichtingen zoowel als bestellingen gelieve men zich te vervoegen tot den Heer A. COOMANS, zijde Zuid. aan het hoofd dezer school geplaatst. 3417

Verkrijgbaar.

Gekookte lijnolie	à f 11.—	per kist
Rauwe lijnolie	à „ 10,50	„ „
Zinkwit, Loodwit, Menie, Groene verf, Roode ijzerverf, Zwarte verf	Per blik à f 4.—	
Voorts uitstekende Tafelwijn	per kist	f 42.—
Per dozijn		„ 10,50
Genever merk AVH	per kist	„ 21.—
„ „ „	„ flesch	„ 1,50

Andere dranken, zooals: Vermouth, Madera Pilsener Bier, fijne Cognac Champagne merk Heedzielk & Co. alles tegen de billijkst mogelijke prijzen.

Levert verder alle scheepsprovisiën, scheepsbenoodigdheden en ballast; belast zich tevens met het laden en lossen der schepen tegen lage prijzen.

NB. De beginnende prijzen zijn à contant berekend, bij

W. KLEIN.

Benedenhuis Mevr. de wed. VERSCHUUR naast de HH. DORREPAAL en Co. 3666

Verkrijgbaar:

Voor huishoudelijk gebruik:

Koffie (puik soort)	per kat.	f 0,80
Suiker idem	„ „	„ 0,11
Alle soorten van aangemaakte verf, klaar om te verven, per ℔		„ 0,30
Voorts: rauwe en gekookte lijnolie, per flesch		„ 0,70

à Contant bij W. KLEIN,
3777 benedenhuis Mevr. VERSCHUUR.

Tagalsch Prauwenveer.

PASSAGIERS per kustbooten, welke te CHERIBON, TAGAL en PEKALONGAN wenschen te debarkeren, worden beleefd attent gemaakt op de gelegenheid, welke steeds bestaat om met de stoombootjes van het op alle drie plaatsen gevestigd TAGALSCH PRAUWENVEER naar den wal te gaan. 3630

De Semarangsche Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij

verzekert PASSAGIERSGOEDEREN en PASSAGEGELDEN, en waarborgt UITKEERINGEN voor elken dag OPONTHOUD in een NOODHAVEN indien de passagiers verplicht zijn in hun eigen onderhoud te voorzien. 2909

Toko Midden-Java

Paradeplein— Semarang.

VAN BEMMEL & Co.

effectueeren bestellingen op provisiën enz uit Europa tegen slechts 5% commissieloon 4009

BECKER & Co.

Werktuigkundigen
Soerabaja.

Hebben in voorraad:

T. L. U. en balkijzer, waarbij T. ijzer van 3" 3½" en 4" hoogte en 6 en 8 meter lengte
Geribde vloerplaten 6'× 3' × 3/16".
Rond-, plat- en vierkant ijzer in alle dimensien.
Plaatijzer waarbij 6' × 2' × 1/8' en 1/16', en 6' 3' × 1/16"— 3/32"—1/8'— 1/4' 5/16" —3/8"—1/2"— 5/8" 3/4".
Gegalvaniseerd dakijzer 6' × 2' en 6'×2,8" van 6, 7, 8 en 9 voet met nokstukken.
Klink- en draadnagels, Moerbouten.
Zweedsch ijzer.
Vijlen, lording, poetskatoen en lawe.
Rood en geel bladkoper.
Rood en geel staafkoper.
Rood en geel koperdraad in alle dikten.
Ponsmachines en duplexponsen.
Armboorstellingen.
Stellen geslagen ijzeren moersleutels van 1/2" tot 3½".
Veldsmidsen in verschillende soorten waarbij met armboorstelling bankschroefenblaasbalg
Ventilateurs voor 2—4 en 6 vuren,
Patent Tucks pakking.
Zelfsmeerende- en Lindsay pakking.
Dommekrachten en vijzels van 2 t/m. 10ton.
Weston- en Eadies patent takels.
Stalen rijen van 8 en 10 voet.
Stoom- en vacuummeters.
Defecatie thermometers.
Pulsometers van Gebr. Korting no 01 en 02.
Stoommachines met ketel op fundatieplaat van 3—4 en 5 p. k.
Keiselguhr compositie en Dinascristal.

Pas ontvangen:

Drijfriemen van 2" tot en met 10".
Filterdoek in rollen.
Caustic soda, borax en salmoniak.
Hancock inspirators.
Oliekannen.
Snijgereedschap voor schroef- en gasdraad.
Harris en Green's riemverbinders.
Riemstangen en schroeven.
Spui- snavel-, aftap- en proefkranen.
Peet's afsluiters.
Driewegskranen, sapschuiven en kraaneklappenkasten.
Tangije's speciaal pomp van 7' + 6" + 12'
Centrifuge gaas, geperforeerd en gewoven
797

N. I. Levensverzekering en Lijfrente Maatschappij.

Behalve voor kapitaal bij overlijden tegen verlaagde premie, zonder aandeel in de winst wordt thans ook de gelegenheid aangeboden tot het aangaan van verzekering voor Weezenfonds, tegen een premie die aanmerkelijk lager is dan de oorspronkelijke en met behoud van aanspraak op bonus.

Gegevens daaromtrent zullen gaarne worden verstrekt door het Hoofdkantoor te Batavia, en ook door de Heeren Agenten Correspondenten) zijnde te:

Semarang de Heer *Not.* HOUTHUYSEN.
Pekalongan „ „ P. K. STEINMETZ.
Solo „ „ J. H. VAN OMMEREN.
Djocdja „ „ W. VAN DER HAAR.
Tjilatjap „ „Heeren ROUWENHORST MULLER Co.
Rembang „ „Heer G. F. DOEVE.
Cheribon „ „ H. J. J. HEPP.

Namens het Bestuur der Mij.
E. DOUWES DEKKER *Dr.*
G. E. C. GUFFROY Plaatsv. Dir.
591

IN VOORRAAD:

STOOMKETEL VOEDINGPOMPEN.

Voorraad:	Diam. stoom cilinder.	Diam pomp plunger.	Slag-lengte.	Liters per uur.
Een van	4½ duim	3 duim	5 duim	3150
Drie van	6 »	4 »	8 »	7650
Een van	7½ »	5 »	12 »	12.500

FOSTER, *Ingenieur*
2843 Semarang.

Voor f 10,— verkrijgbaar:
40 fraaie soorten
BLOEMZADEN.
hier gewonnen, dus versch geacclimatiseerd 180 soorten id., waaronder prachtige Gloxinia's en de schoonste Begonia-soorten, voor f 25— met cultuur aanwijzing.
Franco tegen franco aanvraag.
1585 TEUSCHER, Bandong.

VERSCHE GROENTENZADEN.
Uitstekend goede Groentenzaden worden à f 10 per pak door geheel Ned. Indië franco per post toegezonden bij vooruitbetaling.
Steeds gelegenheid tot abonnement.
Prospectussen worden op franco aanvrage franco toegezonden.
Voor f 1 verkrijgbaar: „Handleiding voor Groententeelt in Indië".
TEUSCHER,
328 Bandong.

Messageries Maritimes

De passagegelden naar Napels of Marseille inclusief wijnen en andere dranken zijn als volgt

Gewone Passagiers		Gouvern.-passagiers
1e klasse	f 825	f 750
2e „	„ 660	„ 600
3e „	„ 330	„ 300
Bedienden	„ 165	„ 165

De assurantie op goederen en bagage van Batavia naar Napel of Marseille bedraagt 1%
Nadere informatiën bij de Agenten der Internationale Crediet- en Handelsvereeniging „Rotterdam" te Semarang en te Soerabaja, en te Batavia bij den agent van bovenvermelde Maatschappij.
De agent der Messageries Maritimes,
2614 (w. g.) SUERMONDT Wzn.

KANANGA DU JAPON

Nieuw TOILETWATER VAN RIGAUD en Cie 5, rue Vivienne Paris.

Dagrijs werkt de geur op mijne gunstigen invloed op het vel is dit water, dat uit de bloemen van den *Pirus japonica* getrokken is, ver te verkiezen boven de meest bekende *Vinaigres en Eaux de Cologne*, en wordt daarom ook door de geheele elegante wereld gebruikt.

In het bad gegoten, geeft het dadelijk een heerlijke geur, versterkt het vleesch en bevrijdt de huid van roos en vlekken.

Depots te Batavia: Stads Apotheek; VAN HOUTRIVE & Co, Handelsvereeniging "Amsterdam"; Semarang: CLARIDGE & Co; Soerabaya: HELLENDOORN & Co; Padang: W. KORNMANN; Macassar: W. HEMMONY; Djokjakarta: BRIET.

4097

Hotel Raadshoven

Ms. JANSEN & Co.

beleefd aanbevolen. 1548

Binnenlanden!

Attentie s. v. p.! Attentie!

Wie zijn paarden behouden wil, die voorzie zich van **Drogspoeder**, geprepareerd door HONIG VON WITTEKIND.

Overal succes! tal van dankbetuigingen!

Bij het gebruik van 3 poeders reeds werking, bij tien poeders per paard totale genezing.

Alle inlichtingen, wenken, enz. enz., over paardenziekten, of keuring van paarden, worden **gratis** verstrekt:

Tevens belast zich de ondergeteekende, met commissies voor den aankoop van paarden, bij prauwpaarden of andere venduties.

HONIG VON WITTEKIND.

Kantoor Noorderwalstraat No. 1774.

5074

Hotel Geul

Minzaamst aanbevolen

hunnderen.

845 Mevrouw SCHUIJMER.

GEBR. CORSMIT,

SOERABAJA.

Fabriek van Rijtuigen, Meubelen, Timmerwerken en IJzeren Ledikanten enz.

Bekroond met den Eersten Prijs op de Tentoonstelling te Soerabaja 1878,

Een 2 persoons Ledikant,		64.
„ Bultzak 2 hoofd- 2 rolkussens,		„ 34.
„ Mat voor idem,		„ 4.50
„ Gordijn,		„ 12.50
Lang 2.98 met. br. 1.86 met., hoog 2.38 met.		f 125.
Een 2 persoons Ledikant klein soort,		f 52.
„ Bultzak 2 hoofdkussens 2 rolkussens,		„ 30.
„ Mat,		„ 8.50
„ Gordijn,		„ 20.50
Lang 2.18 met. br. 1.39 met. hoog 2.26 met.		f 106.—
Een eenpersoons Ledikant groot soort,		f 42.50
„ Bultzak 2 hoofd- 1 rolkussen		„ 22.
„ Mat,		„ 2.75
„ Gordijn		„ 18.
Lang 2.18 met br. 1.30 met. hoog 2.25 met.		f 84.25
Een eenpersoons Ledikant klein soort,		f 39.
„ Bultzak 2 hoofd- 1 rolkussen,		„ 18.
„ Mat		„ 2.25
„ Gordijn		„ 16.
Lang 2.— met br. 1.03 met. hoog 2.19 met.		f 75.25
Een kinder Ledikant groot soort,		f 34.
„ Bultzak 2 hoofd- 1 rolkussen,		„ 14.
„ Mat,		„ 2.
„ Gordijn,		„ 10
Lang 1.59 m. br. 0.93 met. hoog 2 met. 2.05 met		f 60.—
Een kinder Ledikant klein soort,		f 30.
„ Bultzak 2 hoofd- 1 rolkussen		„ 11.50
„ Mat		„ 1.50
„ Gordijn		„ 10.
Lang 1.46 m. br. 0.80 met hoog 2 met.		f 53.—

Voor de zuivere KAPOK wordt gegarandeerd.

DET WEL! Bovenstaande bedden worden thans vrachtvrij te Semarang geleverd á Contant. 736

Assurantie Maatschappij,

tegen Brandschade.

Assurantie Maatschappij,

„de Nederlanden te Zutphen."

De ondergeteekenden, benoemd tot Agent van bovengenoemde Maatschappijen, sluiten verzekeringen tegen de ter plaatse van premiën.

5178 JOLLES & Co., Atjeh.

Chs. BOYER

Cartouches kogel
Centralfire hagel
Lefaucheaux Revolver
Centralfire
Lefaucheaux
Knalpulen
Steenvuurgeweren

Patronen in alle Nummers.

Hulsen van alle Calibers.

Centralfire Geweren
Lefaucheaux cal 16.20.

Reparatien van alle calibers met kogel- of hagellading, worden bij bestelling, direct gemaakt.

Alle benoodigdheden voor jagers etc. etc. 260

Overheerlijke Advocaat.

per 1/2 fl. f 1.50.

123 Sam. Mineraal-Waterfabriek.

VICTORIA!!!

Hors de Concours—Het Victoria-Natuurlijk Mineraalwater uit de Victoria Bron te Oberlahnstein, ongeëvenaard in kwaliteit en smaak, is tevens de gezondste drank in tropische gewesten.

Verkrijgbaar bij

SOESMAN & Co.

5111 **Samarang, Solo, Djokja**

In voorraad:

Tangye's Cameron Special Steam pumps

diameter Steam Cijlinder 5", 5", 6",
idem water idem 2¼", 4", 6",
lengte Slag 12", 12", 12",

VAN DER LINDE & TEVES.

4788 Semarang & Djocja.

Het

SCHOENEN EN LAARZEN-MAGAZIJN

van

C. STREIB.

Heerenstraat naast Toko A. A. EVRARD.

Beleefd aanbevolen.

4459

Hongkong en Shanghai Banking Corporation

KAPITAAL GEFOURNEERD:

f 7,500,000.— of á f 2.25= f 16.875,000.—

Reserve fonds:

f 4,800,000 of á f 2.25= f 10,800,000.

Aandeelhouders verantwoordelijk voor ongefourneerd Kapitaal

f 7,500,000.— of á f 2.25= f 16,875,000—

HOOFDKANTOOR te HONGKONG

BANKIERS TE LONDEN

LONDON & COUNTY BANKING COY., LTD.

BRANCHES EN AGENTSCHAPPEN:

Amoy, Bombay, Calcutta, Foochow, Hankow, Hiogo, London, Lyon, Manila, New-York, Penang, Saïgon, San-Francisco, Shanghai, Singapore, Tientsin en Yokohama.

Wissels worden afgegeven op London en Amsterdam alsmede op bovengenoemde Branches en Agentschappen.

Dépôt's worden aangenomen op de volgende voorwaarden:

voor 12 maanden tegen 5% rente iss'jaar
» 6 » » 4% » »
» 3 » » 3½ » »

Kantooruren.

Zaterdags, van 10 tot een uur, overige dagen van 10 tot drie uur

Correspondenten:

Te Rangoon BANK of BENGAL.
» Semarang } de heeren MARTIN GREIG en Co.
» Soerabaja }
» Swatow » BRADLEY en Co.
» Bangkok » JUCKER, SIGG en Co.
» Padang » BOON In 't VELD en Co.
» Macassar » J. MOHRMANN en Co.

A. MAC COLL,
Agent te Batavia.

2135

Bijblad op het STAATSBLAD VAN NEDERL.-INDIE.

f 10.— per deel franco per post. Gecartonneerd f 11.—

2636 **SCHULZE & Co., Batavia.**

Voor inzenden van berichten, artikelen, advertentiën enz.

2200 *Exemplaren is thans de dagelijksche Oplaag*

van

570 **De Locomotief.**

HOTEL BODJONG

beleefd aanbevolen. Nette, nieuwe huurwagens met flinke paarden.

4468 **Van der Waall.**

Hôtel Oenarang

te Oenarang beleefd aanbevolen.

4084 **A. VAN DER EB.**

HOUTBECKERS & Co.

Werfstraat — Soerabaja

Marchand-Passementiers.

Steeds ruim voorzien van:

Eur. borduursels, degens, claques, sabels voor alle wapenen etc. Alle soorten van galons in diverse breedten, in zilver, goud, zilver met goud, effen en gekloemd, verder alle mogelijke, tenue-knoopen en distinctieve teekenen, livrei-knoopen, tabliers, ook voor rouwloge, bandeliers, dolken etc.

Zoomede:

Helmhoeden, zwarte en grijze hoeden (incroyables), hooge zijden heeren- en gibushoeden, lage bol, grijze en zwarte rijhoeden (Amazones), met bijbehoorende voiles, zwart zijden, wit en gekleurde glacé (ook voor dames) en fil d'Ecosse handschoenen, heeren rijhandschoenen, witte overhemden, ook en coeur, met of zonder liggende en staande boord, witte, zwarte en gekleurde dassen in alle genres en nuances, grijs linnen en wit katoenen Turksche badhanddoeken, breed geboorde batisté zakdoeken, gedrukte rand, geboorde linnen en linnen cambriczakdoeken in elegante cartonnen dozen. Eur. schoenen en bottines, ook lage (dames) schoenen, in alle nos. gekleurde wollen en fil d'Ecosse heeren sokken, in allerlei nos.; witte en zwarte gutah pertja regenjassen met kappen, guarantie niet kleven, plaids en reisdekens, reis- en handkoffers, odeurs (Ed. Pinaud) en toilet zeep, kleer-, zak-, tand-, en nagelborstels.

Voorts:

Suxonia trap- en handnaaimachines c. a.

Alles tegen zeer billijke prijzen à contant. 3112

Planten- en Dierentuin te Batavia.

De Directie maakt bekend dat de geannonceerde **Premie-leening** wegens niet genoegzame deelneming geen vervolg kan hebben.

Bij gouvernementsbesluit van den 8en September 1884, No. 1 is haar evenwel toegestaan met houden eener

GELD-LOTERIJ

groot f 75,000.—

welke **vóór ult. Juni 1885** moet worden getrokken.

De loterij bestaat uit 15000 loten, elke ad f 5.— en 353 prijzen, te weten:

1 prijs van		f 20,000.—
1 „ „		„ 10,000.—
1 „ „		„ 5,000.—
50 prijzen „		„ 100.—
100 „ „		„ 50.—
300 „ „		„ 25.—
353 „ van te zamen		f 50,000.—

Houders van loten in de premieleening worden uitgenoodigd over de bedragen hunner loten, van af den 1 October 1884 te bekomen ten kantore van de Ned. Ind. Escompto Maatschappij te Batavia, dan wel aldaar de loten in te wisselen tegen loten in de bovengenoemde geldloterij, tot welke inwisseling uiterlijk tot ult. Maart 1885 de gelegenheid wordt opengesteld.

Na dien datum worden de loten in de geldloterij op de gebruikelijke wijze verkocht.

De Directie voornoemd:

Mr. J. A. VAN DER CHIJS, Président.

E. DUNLOP.

640 Wd. Secretaris.

SUIKERMACHINERIËN GEO FLETCHER & Co.

Speciale

30" × 60" Suikerrietmolens voor dubbele persing met assen 13½ dm. dia. × 18 dm. lengte.

Totaal gewicht van molen, overbrengende beweging en Stoommachine 115 ton.

Vervaardigers van Suikerriet-Molens in alle dimensiën.

Triple-effet en Vacuumpan installaties.

Gedurende de laatste vijf jaren hebben wij die geleverd aan de navolgende fabrieken: *Gempolkrep, Poegoe, Tangoeman, Krian, Tandjong-Sarie, Soekoredjo, Pandjie, Dinodjo, Gemoe* en *Rewoeloe*, alwaar zij ten zeerste hebben voldaan, en onderstaande brief is één uit de vele welke wij ontvangen hebben, die ten bewijze hiervan strekken moge:

Gempolkrep 18 Juni 1883

den Heere J. FOSTER, Ingenieur,
Agent der firma G. FLETCHER & Co. WelEdele Heer,
te
Semarang.

Gaarne voldoe ik aan uwe uitnoodiging om de schriftelijke verklaring afgegeven dat de door de Firma FLETCHER & Co., ten behoeve dezer onderneming geleverde machineriën tot deszelfs in alle opzichten aan de gestelde voorwaarden voldoen, en zelfs mijne verwachtingen overtreffen.

Hoewel deze beknopte verklaring aan u als agent van genoemde Firma reeds de gewenschte voldoening geven kan, wil ik echter eenigzins eenige toelichtingen geven ten behoeve van andere belanghebbenden.

De door uwe tusschenkomst aan deze onderneming geleverde gebouwen en machineriën zijn in hoofdzaak de navolgenden, n.l.

1e een gegalvaniseerd ijzeren dak van 260 voet lengte bij 57½ voet spanning met gesmeden ijzeren pilaren;

2e een compleet Vacuum-installatie van tachtig hectoliters voor het afkooken van suiker;

en 3e een compleet appareil à triple-effet ter verdamping van rietsap, met defecatie- en elimineer-pannen voor de sapzuivering.

Omtrent alles verklaar ik hier gaarne mijn tevredenheid. — de machineriën zijn van een zeer solide en tevens nette constructie, terwijl de sapzuiverheid ruim aan de gestelde voorwaarden voldoet.

Het appareil à triple effet geleverd ter verdamping van 200.000, Liters rietsap tot een densiteit van plm. 25 gr. Beaume, blijkt thans gemakkelijk 220.000 Liters te kunnen verdampen tot een densiteit van 27 à 28 gr. Beaume. Daarbij is het stoomverbruik zeer matig, doch blijkt uit de omstandigheid dat drie ketels met een gezamenlijke verwarmingsoppervlakte van plm. 260 □ Meters voldoende stoom leveren tot dagelijksche verwerking van ruim 5000 Picols riet of 200.000 Liters sap, daarin begrepen de stoomkracht benoodigd voor de vermaling van het riet en het afkooken der tjing en stroopen in de Vacuumpannen.

Een bijzonder woord van lof verdienen mijns inziens de door de heeren FLETCHER en Co. geleverde vacuumpompen met zoogenaamde torpedo plunger's, welke ik iedereen met vertrouwen durf aanbevelen.

Naar aanleiding van uw verzoek verklaar ik mij ten slotte gaarne bereid om zoo noodig aan belanghebbenden nader gevraagde inlichtingen te verstrekken en teeken met gevoelens van hoogachting,

Uw dw. dienaar.
de Administrateur van Gempolkrep,
(wg) G. ESCHAUZIER.

Voorts:

Vervaardigers van alles wat op de Suikerfabricatie betrekking heeft.

JAMES FOSTER
Ingenieur
Semarang.

3915

MACLAINE WATSON & Co., Batavia.
Mc. NEILL & Co. Semarang.
FRASER EATON & Co, Soerabaja.

Van Aarem & Co.

Voorheen:

Toko van Rode

Ontvingen

per *Conrad en Prinses Marie*:

Prachtige zwarte vilten heerenhoeden.
Bierglazen met pleeten deksels.
Petroleum kooktoestellen.
Papieren lampenkappen.
Zwart imitatie leder, buitengewoon dik.
Heerensokken.
Albumstandaards van Nickel.
Fantasie broches en haarspelden.
Prachtige mailkoffers in stellen.
Rookstellen en rooktafels van cuivre poli

632

ARNOLD & CO.

Semarang

Zijn ruim voorzien van: poetskatoen, lording, gekookte en rauwe lijnolie, draadnagels, gegalvaniseerde en *niet* gegalvaniseerde klinknagels,

Bankschroeven

in groote verscheidenheid, geperforeerd en gebloemd,

Zink

in verschillende dessins,

Stoomafsluiters

van 3/8 tot 8 Eng. duim doorlaatwijdte met flenzen en met buitendraad,

Koperen Proefkraantjes

vanaf 1/8 Engelsche duim,

Ruime sorteering:

solide Brandkastjes, Chubb's Geldtrommeltjes, losse slijpsteenen en slijpsteentjes in ijzeren trog,

Worstmachines,

Verfmolens, Stormlantaarns, Meetsnoeren,

Volièregaas

vanaf 27 tot 108 inches breed,

Gegalvaniseerd Dakijzer

in alle dimentien. Geregelde aanvoer van

Portland cement

van de gewildste merken,

Vuurvaste steenen,

Alle soorten van:

IJzers

als: plat, rond, vierkant, staafijzer, Hoekijzer Plaatijzer, Tijzer, U ijzer, Balkijzer, enz. enz.

Prijzen goedkooper dan elders.!!!

435

Wederom in voorraad:

KOOLTEER.

per vat en per blik, bij

2699 VAN DER LINDE & TEVES

Dakijzer & Nokstukken

goedkooper dan elders.

2 VAN DER LINDE en TEVES.

Steendrukkerij Grivel & Co, Semarang.

Werkende met vijf persen en bekwaam personeel. Alles wordt zeer spoedig en netjes afgeleverd tegen concureerende prijzen.

547

De oude Genever

in kruiken van

LUCAS BOLS

Importatie DE LANGE en Co.

is uitsluitend voor Semarang verkrijgbaar bij den ondergeteekende à f 1.25 per kruik contant.

Tokohouders en Societeiten genieten rabat.

258 A. A. EVRARD.

Toko A. A. EVRARD.

Steeds voorhanden:

Prima Vollei Sigaren

in kistjes van 100 ps. f 7.50— à contant.

259

Waarschuwing!

Om **bedrog** te voorkomen worden onze **Paardentuigen** etc. voortaan met onzen **Firmaslagstempel.**

Zadelmakerij

MOSCH & Co.

Semarang.

gewaarmerkt.

383 MOSCH & Co.

Het grootste succes dezer eeuw!

VAN AAREM & Co.

VOORHEEN:

TOKO VAN RODE

Ontvingen:

Het nieuwste nieuws

HORLOGES ZONDER WIJZERS

met Certificaat

van de **International Watch Company** met **dubbele** of **enkele** kast in **goud** en **zilver.**

Heeren die zich van een werkelijk goed, deugdzaam en accuraat loopend horloge willen voorzien, vervoegen zich bij ons.

Ook ontvangen:

van de **American Watch Company**

WALTHAM MASS

de zoo beroemde gouden horloges met dubbele en enkele kast.

Met Certificaat

Aanbeveling overbodig.

Prijzen billijk.

Met garantie. 648

Uitverkoop à Contant!

GEBR. STORCK.

33% Rabat:

GOUDWERKEN EN BIJOUTERIEN

25% Rabat:

ZILVERWERKEN VAN VAN KEMPEN,

630

Uitverkoop à Contant!

GEBR. STORCK

25% Rabat:

ZUIVERE RHIJNWIJNEN,

van **Falk—Mainz.**

Laubenheimer, Zeltinger, Piesporter, Marcobrunner, Rauenthaler, Rüdesheimer, Liebfraumilch, Schloss Johannisberger, Boxbeutel, Rheingelt (Champagner).

Prijscourant gratis!!!

631

Uit verkoop à Contant!

GEBR. STORCK.

PIANO'S van Schiedmaijer f 750.
PIANO'S van Pleijel f 700.

Cremona-Violen, Fluiten, Occarinas, Metronomes, Pianotabeeres, Muziekstagères, Handharmonica's, enz.

Halve prijzen:

ALLE MUZIEKWERKEN!!!

Catalogus gratis !!!

429

ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ VAN Levensverzekering en Lijfrente,

gevestigd te Amsterdam.

Commissarissen in Nederland:

Mr. W. van der Vliet, F. J. W. H. Schmitz, Mr. G. van Tienhoven, Mr. W. M. Roepmaker, Mr. J. P. R. Tak van Poortvliet, Prof. P. van Geer, W. A. Baron van der Feltz, Jhr. Mr. L. F. H. Michiels van Kessenich, Jhr. Mr. J. G. F. R. van Swinderen, Jhr. Mr. J. B. A. J. M. Verheijen, Mr. F. H. J. Baron de Bieberstein Rogalla Zawadzky.

Commissarissen in Indië:

Mr. J. J. C. ENSCHEDÉ, J. DINGER, G. C. E. van DAALEN.

Directeuren te Amsterdam:

Dr. S. R. J. van SCHEVICHAVEN, E. W. SCOTT, J. F. L. BLANKENBERG.

Hoofdagentschap voor Indië, te Soerabaja:

Hoofd-Agent J. Th. ANDRIESSE, Plaatsvervangend Hoofd-Agent C. K. H. PERIÉ.

Agenten:

Samarang,	Mr. W. TADEMA.	Magelang,	C. S. SMETS.
Kediri,	F. STOLTENHOFF.	Poerworedjo,	M. F. SMETS.
		Tjilatjap,	P. DU PERRON.
Salatiga,	Th. B. van SOEST.	Ngawie,	K. A. J. E. JESKE.
Soerakarta,	J. F. van LEEUWEN.	Atjeh,	F. L. UHLENBECK.
Djokjakarta,	O. J. DE HAART.		

3001

Marmersteenen.

per „Sindoro"
8225 HERMAN SALOMONSON.

Chinine van Jobst.

bij
3199 HERMAN SALOMONSON.

Vuurvaste steenen

Ramsay
3377 HERMAN SALOMONSON.

Steeds nieuwe aanvoer
van Goebel Piano's.

3214 HERMAN SALOMONSON.

Steenkolen briquettes

van de Société Anonyme Belge Neerlandaise de Commerce.

De eenigste die alle proeven met succes doorstaan hebben.

Voor den oorst 1884 reeds 2000 ton tot proef afgeleverd die uitmuntend voldeden.

Den WelEd. Heer

HERMAN SALOMONSON
Semarang.

Uwe Belgische Steenkolen-Briquettes voldoen uitmuntend. Voor een ketel die 32 picols Steenkolen in de 12 uren verbruikte, zijn thans 16 picols Briquettes in denzelfden tijd voldoende. Slakken of Sintels blijven zeer weinig over en is een brandstof, uitmuntend geschikt voor Javaansche stokers.

Uw. dw. dien.
G. W. SLOTHOUWER.

Majong 6/9—'84. 3682

Prima kwaliteit
DEENSCHE BOTER
in Blikken

Merk P. F. ESBENSEN

Verkrijgbaar bij SOESMAN en Co. Semarang-Djokdja.

BOUMA en Co.
WILKENS Co.
VAN EMMEL en Co
A. A. EVERARD.

Certificaat.

Door analyse is ons gebleken dat de Boter in blikken van P. F. ESBENSEN zuivere en smakelijke verse tafelboter is, vrij van alle nadeelige bestanddeelen en daarom het publiek als goede waar mag worden aanbevolen.

2350 GOETHART en Co.

CAVES DU GRAND HOTEL

Boulevard des Capucins.
PARIS.

Agent: HERMAN SALOMONSON,
En détail verkrijgbaar bij ALLE tokohouders
Roode Wijnen in kwaliteiten.
Cognacs van gewoon tot zeer fijn
Fijne roode en witte Wijnen.
Bourgogne en Champagne.
4197

Overheerlijke vatwijn

van het *Grand Hôtel.*
674 HERMAN SALOMONSON.

Pas Ontvangen:
Trek- en kraanzagen
van verschillende afmetingen.
216 SOESMAN & Co.

Gelost: Balansen,
voor huishoudelijk gebruik,
Katties en ponden
217 SOESMAN & Co.

Verkrijgbaar:

Prima kwaliteit Carabines patronen, kogel en hagel.
218 SOESMAN & Co.

Zweedsche- en Koolteer

groote voorraad, pas gelost,
3086 SOESMAN en Co.

Versche-Groentezaden

uit Erfurt, heden gelost.
2748 SOESMAN & Co.

Wederom ontvangen
de zoo gevraagde
Ellwood 's Helmhoeden
326 SOESMAN en Co.

Ontvangen.
Echte Schwarzwalder Regulateurs; met en zonder gewichten, alle met slagwerk.
2562 SOESMAN & Co.

Atlas van Nederl. Indië

door
W. VAN GELDER
bevat 8 groote kaarten, waaronder 1 bevolkings-, 1 berg- en rivierkaart van Java 6.— en
van Gelder's Beschrijving van Java,
4 deelen *f* 2.50.
Bij de uitgevers.
3919 G. KOLFF en Co. te Batavia.

MET HET OOG OP DE **spoorverbinding** tusschen **Semarang** en **Soerabaja** recommandeert zich ondergeteekende tot het uitvoeren van Commissiën en Expeditie in het algemeen, tegen billijke Commisie berekening.
607 **JAN LEURING. Soerabaja.**

LEVER-WATER.

à f 1.—
Ant: C. MARCKS.
986 Leeuwen- Apotheek, Semarang.

Chs. Boyer.

Ontvangen:
Handnaaimachines
(Princess Radja)
en
Handnaaimachines
voor kinderen, 289

BAUME SISSON en Co.
A. BERNARD.
Salon de Coiffure

HEDEN ONTVANGEN:
Heerenhemden, kragen, dassen.
Gekleurde en zwarte sokken.
Bottines en schoenen, leder en zeildoek
Handschoenen, glacé, zijde en fil d'Ecosse
Sigaren van Rijnvaan.
Damesschoenen en bottines, kousen en
Glacé- handschoenen
Parfumerie en zeepen van Ed. Pinaud.
Beste slaolie en cognac. 3118

De ondergeteekenden geven hierbij het publiek kennis, dat hun zoo gunstig bekende

D. C. WIJN IN KISTEN

van 48/1 flesschen.
voortaan voor SOERABAIA en den OOSTHOEK
zal worden verkocht door de Heeren
van Duijm & Co.,
alwaar steeds voldoende voorraad zich zal bevinden

DORREPAALSCHE Bank der Vorstenlanden Agentschap Semarang.
SEMARANG, 1 Juli 1883. 4783

1e. Kwaliteit:
STEENKOLEN en DÉTAIL
verkrijgbaar bij
DORREPAALSCHE Bank der Vorstenlanden Agentschap Semarang.

F. C. H. SCHLAHMILCH.

FAILLEUR.
Semarang.
1358

SIDIN,

Graveur, kampong Boebaan,
bevéelt zich minzaamst aan. 4473

Hotel „du Pavillon"

Centrum Semarang,
tegenover de eerste halte van den stoom tram op Bodjong.
5040 J. L. HERCKENRATH.

v.d. Burgstraat **S. VEEN.** nabij Paradeplein

Patissier. Houdt zich aanbevolen, voor de levering van diners en soupers. Voor de binnenlanden met verhooging van transportkosten en tijdverlies. 1659 en Cuisinier.

Semarang.

Zoo juist gelost

Heerlijke geurige **Havanna sigaren** in soorten; kistjes van 50, 100 stuks.
589 ROLFF.

ZWEEDSCHE TEER,

volle vaten, goedkooper dan elders, verkrijgbaar bij
376 ROLFF

Indigo Machinerieën.

In voorraad Indigo Machinerien voor 2 fabrieken van 6 tot 10 klopbakken, gedreven door stoom of water.
Pulsometers en verplaatsbare Ketels.
Rotary en centrifugaal pompen gedreven door stoom, waterrad of sapie
Patent verplaatsbare stalen bruggen van 20 tot 75 voet spanning.
Verplaatsbare stalen rails van Fowler.
Amerikaansche rijst-machineren gedreven door stoom-, water- of handenkracht, kunnende pellen 300 tot 10,000 ℔ per dag.
W. MAXWELL,
450 Ingenieur—Djocja.

E. t' SAS.

Voorhanden:
Overheerlijke Kedoe rooktabak.
565 *Peepeeijan en Garangan.*

Beste tafelwijn en Cognac,
bij
t' SAS
329 Semarang,

Attentie!!!

De echte sirope à la Crême de Cacao is **alléén**
verkrijgbaar bij
M. J. A. STEENBERGH,
Semarang
Men wachte zich voor namaak en lette op het Etiquette. 5096

De ondergeteekenden, aangesteld als Hoofdagenten der VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ „de YSSEL,"
1o. Verzekeren Passagiersgoederen en Passagegelden;
2o. Waarborgen uitkeeringen voor elk oponthout in een haven, als de Passagiers verplicht zijn in hun eigen onderhoud te voorzien.
Nadere informatien en premietarieven verkrijgbaar bij:
De Hoofdagenten DE LANGE & Co,
BATAVIA.
De Agent L. C. SCHALKWIJK,
1630 SEMARANG.

Met toestemming van den Resident.
Voorstelling
van het Liefhebberij-Tooneelgezelschap
„APOLLO"
op Woensdag den 4den Maart 1885.
Ten tooneele zullen worden opgevoerd:
„De Militaire Willemsorde"
oorspronkelijk drama in een bedrijf
„Martha"
de oude marketentster,
tooneelspel in een bedrijf.
„Box en Cox"
blijspel in een bedrijf.
Aanvang ten 9 ure 's avonds.
PRIJZEN DER PLAATSEN:
Loges. . . . . f 2.—
Stalles . . . . . » 1.50.
Parterre. . . . . » 1.—
Amphitheatre gereserveerd voor de Weeskinderen.
Kinderen beneden de 15 jaren, betalen in Loges en Stalles halfgeld.
Bespreking van plaatsen van 's morgens 8 tot 's middags 1 uur, op den dag der voorstelling, tegen betaling van 25 centen per plaats.
Namens de Directie,
710 J. A. DE LA LEEUWE.

SINGAPORE INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Incorporated on the fifth day of February, 1885, under" The Indian Companies Act, 1866," whereby the liability of Shareholders is limited to the amounts not paid up on their shares.

Capital Two Million Dollars in 20,000 shares of $ 100 each;
Payable $ 5 per share on Application and $ 15 on Allotment.

Further calls not to exceed $ 20 per share nor to be made payable at less intervals than three months.

PROVISIONAL DIRECTORS.
THOMAS SCOTT, Esq.,
(Messrs. Guthrie & Co.,) Singapore.
THOMAS CUTHBERTSON Esq.,
(Messrs Boustead & Co.), Singapore.
TH. SOHST, Esq,
(Messrs. Puttfarcken, Rheiner & Co.), Singapore.
HON. A. CURRIE,
(The Borneo Company, Limited), Singapore.
T. S. THOMSON, Esq,
(Messrs. W. R. Scott & Co.), Singapore.
T. C. BOGAARDT, Esq.,
(Messrs. W. Mansfield & Co.), Singapore.
W. DOUGAL, Esq.,
(Manager, Chartered Bank of India, Australia and China), Singapore.
J. BURKINSHAW, Esq.,
(Messrs. Donaldsom & Burkinshaw), Singapore.
G. EDGAR, Esq,
(Messrs. Edgar & Co.), Singapore.
ONG KEW HO, Esq.,
(Messrs. Kew Ho & Co.), Singapore.
WEE BOON TECK, Esp.,
(Messrs. Wee Bin & Co.), Singapore.
QUAH BENG HONG, Esq.,
(Messrs. Bun Hin & Co.), Singapore.
JNO. F. CRAIG, Esq.,
(Messrs. Syme & Co.), Singapore.

BANKERS.

LEGAL ADVISERS.
Messrs. DONALDSON & BURKINSHAW.

TEMPORARY OFFICES.
Singapore Exchange Buildings.

Secretary, (Pro tem.)
ALEXANDER GENTLE, Esq.

This Company is formed for the purpose of taking Fire Insurance risks in the Straits Settlements and elsewhere; with a special view to meet local wants and to avail itself of local information and experience.

Applications for shares may be sent accompanied with a deposit of $5 for each share applied for, to any of the Branches or Agencies of The Chartered Mercantile Bank of India, London and China, The Chartered Bank of India, Australia and China, The Hongkong and Shanghai Banking Corporation, or to The New Oriental Bank Corporation, Limited.

Applications from the Straits Settlements, Malay States, Netherlands India, Sumatra, Siam, Saigon and Borneo must reach Singapore on or before 15th March next; from Japan, China, Philippines, Burmah and India, on or before 7th April next and from Europe, Australia or elsewhere, on or before 15th May next.

To applicants to whom no allotment of shares is made, the deposit will be returned in full: and in case of application by any applicant for more shares than are alloted to him, the extra deposits will be applied in payment of the amounts due on the allotment of his shares.

Prospectuses and Forms of Application for shares can be obtained on application to any of the above mentioned Banks, to the Legal Advisers, or to the Secretary (*pro tem.*) of the Company.

Singapore, 5th Februari 1885.
PITCAIRN SYME & Co
agents for
704 Java.

KINA-ZAAD.

Bij de firma **J. R. DE VRIES & Co.** te Bandong verkrijgbaar:
Versch uitgezocht Kina-Zaad,
van de Onderneming SOEKA TINGGI, te Lembang, van TYPISCHE C. C. L. BOOMEN, in pakken van 50 gram, tegen Contante betaling van f **30.**— per pak. 693

f 10.000

of minder in een winstgevende zaak, ter uitbreiding, in leen gevraagd.
Adres onder No. van dit blad. 2911

Multum non Multa.

Een plaats voor lezers vacant.
51 W. INGRAM.

Rotterdamsche Lloyd.
Stoomschip
NOORD-HOLLAND,
Kapitein R. CHITHAM.
Met de lossing der goederen uit dit schip is bereids een aanvang gemaakt.
Houders van cognossementen van goederen aan order, wordt verzocht zich spoedigst bekend te maken bij
De agenten,
Internationale Crediet- en Handels-Verg. „Rotterdam".
Samarang 25 Februari 1885. 708

AANBESTEDING,

voor de levering van de hierondergenoemde verschillende fabrieksbenoodigdheden voor de fabrieken *Kalimati, Tjomal, Seragie Tirto* en *Klidang*, alles te leveren aan den wal te Pekalongan.

Groote kadjangmatten.	175000
Kleine w.	850000
Rotting picols.	320
Boengkil w.	12000
Portland cement vaten.	126
Ongekookte lijnolie kisten.	5
Gekookte lijnolie w.	11
Meloeka matten.	12000
Petroleum kisten.	1000
Menie vaten.	20
Loodwit id.	16
Aangemaakt zinkwit blikken.	35
Aangemaakt groen id.	5
Aangemaakt zwart id.	3
Doodekop id.	8
Koolteer vaten.	13
Zweedscheteer id.	5
Velligen.	1000
Spaken.	5500
Naven.	300
Lange watons.	450
Korte watons.	450
Karreboomen.	50
Vuurvaste steenen.	2000

De voorwaarden van aanbesteding zoomede de nadere omschrijving van de te leveren artikelen liggen ter inzage of zijn op franco aanvragen te verkrijgen bij den Heer L. J. J. CARON *te Tirto Pekalongan.*
Het comité van aanbesteding
De Administrateur der suikerfabriek Seragie
E. H. ANBRIESSE.
„ „ „ Tjomal v. MUSSCHENBROEK.
„ „ „ Tirto L. J. J. CARON. 700

Muziekvereeniging CAECILIA

Het **tweede Concert** zal plaats hebben *op Vrijdag den 6en Maart 1885.*
Op de hieronder volgende dagen zullen er in het *Comediegebouw* repetitiën gehouden worden, aanvangende ten negen ure precies.
Woensdag 25 Februari voor het KOOR.
Donderdag 26 » » » ORCHEST.
Maandag 2 Maart » » KOOR.
Donderdag 5 » generale repetitie voor KOOR en ORCHEST.
Het Bestuur van »Caecilia"
De President
C. Th. VAN DEVENTER,
De Secretaris,
4779 J. P. SCHOEMAKER.

(Voor het Land)
Voor den verkoop van Gouvernementswissels op het Departement van Koloniën in *Nederland* zal een inschrijving worden gehouden op *Zaterdag 7 Maart* 1885.
Het bedrag, dat kan worden toegewezen is *een millioen gulden.*
De Resident van *Semarang*
692 VAN VLEUTEN.

P. E. AUSTERMANN en Zoon
Sleko,
Aannemers van bouwwerken. 432

SAMARANGSCH-STOOMBOOTVEER

IN DE ALGEMEENE
VERGADERING
van DONDERDAG 5 FEBR. jl.
werd het dividend over 1884 vastgesteld op 8 pCt, of *f* 40— per aandeel waarover van af 1 Maart a. s. kan gedisponeerd worden ten kantore van het Veer.
De Directeur,
704 B. VAN DELDEN.

Blijkens acte den 15den Februari 1885, voor mij verleden, is van en met dien datum de te Tegal gevestigde vennootschap met en branche te Pekalongan, onder de firma:
„Gebroeders MULLER",
ontbonden en worden de zaken dier firma met overname van baten en lasten, overeenkomstig de door de firma aangehouden boeken, door den vennoot GERARD JOSEPH MÜLLER, op eigen naam voortgezet te Pekalongan.
P. K. STEINMETZ, t. v. Notaris —
701 Pekalongan.

Donderdag 26 Februari
zullen wij op vendutie verkoopen:
20 kisten à 6 stuks Z. M. kazen versch aangekoerd per stoomboot;
8 stuks Filterdoek à 45 meters ieder voor indigo fabrikanten.
677 MONOD & THOOFT.

Donderdag 26 Februari,
zullen wij op Vendutie verkoopen:
T H Vijftig kisten à 48 blikken prima
171/220 gecondenseerde Melk.
676 MONOD & THOOFT.

Vendutie

Donderdag 26 Februari,
opruiming der laatste kisten à 50/1 fl. puik Selterswater.
16000 prima Hollandsche sigaren in kleine kistjes.
100 stukken Victoria lawn.
80 id. linnen Drills.
J C 98 1 kist 100 dozen Pastilles antimoustiques, uitmuntend tegen de muskieten,
37 Goenie zakken.
100 dozijnp uike Toiletzeep.
En diverse goederen tot sluiting van facturen.
20 blikken à 25 ℔ Superieure witte Suiker, huiselijk gebruik.
699 MONOD & THOOFT.

Donderdag, 26 Februari
zullen wij nog op vendutie verkoopen:
J H M 5771 en 5775 2 kisten 100 ps. 5/4 Madapollams zeebeschadigd aangebracht per stoomer *Conrad.*
698 MONOD en THOOFT.

Op Vrijdag 27 dezer
VENDUTIE nabij de sluis
van balken, dolken etc.
691 t' SAS.

Op Donderdag den 26en Februari 1885
zullen wij wegens vertrek
VENDUTIE
houden, ten huize van den Wel Eerwaarden Heer,

Ds. H. van Ameijden van Duijm,

te PENDRIAN,
van Zeds. completen en goed onderhouden inboedel, bestaande uit Bataviasche en Soerabajasche meubelen, als:
Stoelen, banken, tafels, met en zonder marm. bladen, spiegels, schilderijen, beelden, bloemvazen, hang- kroon- en staande lampen,
één welluidende Pianino,
divans, schutsels, ijzeren en houten 1 en 2 persoons ledikanten, waschtafels met en zonder marmeren bladen, hang- leg- en dispenskasten, glas- en porseleinwerken, goedang- en keukengereedschappen—in een woord alles wat tot een completen inboedel behoort.
Voorts:
Een zoo goed als nieuwe mijlord van BARENDSE.
Een solide ijzeren tentwagen.
Een span deugdzame wagenpaarden.
Tuigen, stalgereedschappen.
Een volière met vogels.
Eindelijk:
Een prachtige collectie rozen, chevelures, begonias, caladiums, crotons, varens enz. in potten en tobben.
Daags te voren te bezichtigen
Geen goederen mogen worden bijgebracht.
Deze vendutie zal beginnen precies om 9 uur des morgens.
Met Commissien belasten zich.
663 SOESMAN & Co.

Commissie Vendutie
Vrijdag 27 Februari
van diverse koopmanschappen;
ook
worden verkocht.
puike provisiën enz. in kleine kavelingen en kistgewijze.
673 JOLINK.

HOUT-VENDUTIE
à tout prix,

Houtvendutie à tout prix.
op Woensdag den 4en Maart 1885.
Verkoop van 1 groote partij *Ribben, Planken, Schaalplanken, Spanribben, Panlatten* enz. afkomstig van de houtaankap *Trisobo;* liggende op het erf van den heer F. SOESMAN te *Bodjong.*
713 SOESMAN & Co.
Houtvendutie à tout prix.

VENDUTIE

in het lokaal van de Weeskamer te Batavia
op Donderdag 5 Maart 1885,
des voormiddags te 9 ure,
van een verzameling oude en nieuwe **Munten** en **Penningen** (gouden, zilveren, koperen, enz.) zoowel van *Nederlandsch-Indië* als van alle beschaafde landen der wereld nagelaten door den heer H. BOS OTTEN.
De gedrukte katalogus is bij de Weeskamer gratis verkrijgbaar.
De Secretaris,
694 RAVIA DE LIGNY.

Openbare Verkoop.

Op Zaterdag 28 Februari 1885,
des voormiddags ten 10 ure,
ten overstaan en in het lokaal van het vendudepartement te Semarang, van:
de Erfpachtsgronden in het district Soebah, afdeeling Batang, residentie Pekalongan, waarop
de Koffieonderneming
Soebah of Gesing,
gevestigd is:
Deze gronden beslaan een oppervlakte van 585 bouws en zijn beplant met 400000 vruchtdragende koffieboomen, 18500 vruchtdragende liberia koffieboomen, 4000 cacao boomen, 2600 notenmuscaat boomen, 4000 randoeboomen en 500 peperplanten.
De pacht bedraagt *f* 3.10 per bouw.
De geheel complete inventaris met rijtuigen, paarden, koeien, karbouwen, karren, etc. wordt mede verkocht, zoo ook de installatie voor W. I. bereiding met locomobile.
Informatiën zijn te verkrijgen bij den administrateur M. H. A. DE LYON en bij Mr. CAESAR VOûTE.
Semarang, 13 Febr. 1885 571

Openbare Verkoop
op Zaterdag 28 Februari 1885
ten overstaan van het Vendukantoor
TE SEMARANG:
Van een **Erf,** bebouwd met steenen huis en bijgebouwen, gelegen buiten Semarang aan de Westzijde van den weg naar Peterongan, binnenwaarts in de kampong Plakaran wijk La. E. perceel No. 463, bij de verponding geregistreerd sub no. 493 en getaxeerd op f 1000.—, staande ten name van TENG LIOK NIE, huisvrouw van ONG KONG TJEE, TENG BIO NIO, LIEM TIONG YOE, LIEM YAN NIO, en PAK TASMIRAH alias TASRIPIN BIN TASIMIN KOETJIR, krachtens beschikking van den Raad van Justitie te Semarang, dato 21 Januari 1885.
348 Mr. J. W. T. COHEN STUART.

(*Voor het land.*)
Houtveilingen
Te Demak Zaterdag 21
» Tempoeran Zaterdag 28 Februari
van balken, djoekoengs en brandhout.
De Houtvester van Semarang en de Vorstenlanden.
612 W. BUURMAN.

Tegen Maart a. s.
wordt gevraagd, een gehuwd ***gouverneur*** of een ***gouvernante,*** voor 3 meisjes en 1 jongen van 8 tot 12 jaar.
Vereischten: diploma voor het lager onderwijs, de Fransche taal en piano.
Adres: bureau Locomotief, No. der advertentie. 76.

Een assistent-apotheker
nieuwe wet zoekt plaatsing, hetzij in een Apotheek, hetzij op een fabriek of onderneming.
Adres bureau dezer, onder no. 703

Een gehuwd Duitscher,
31 jaren oud, verscheidene jaren correspondent van handelshuizen in Venezuëla (Zuid-Amerika) en West-Indië, in Hispaansche, Portugeesche, Engelsche, Fransche en Duitsche taal, thans in dezelfde positie aan de fabriek van de heeren ESSER en HAARHAUS te Elberfeld (Duitschland), zoekt een betrekking bij een handelshuis, plantage, fabriek of iets dergelijks op Java of elders.
Adres: GUSTAVE KRAUSE, Löwenstrasse 5 Elberfeld. 639

Administrateurs

van en belanghebbenden bij koffieondernemingen, gelegen op de **Kawi, Kloet, Semeroe, Ardjoeno** en **Welis** worden uitgenoodigd, om op Zaterdag den 28en dezer ten 9 uur 's avonds in den Simpangschen tuin alhier, een vergadering bij te wonen, ter bespreking hunner gemeenschappelijke belangen.
Soerabaja, den 18den Februari 1885.
682 H. BEZOET DE RIE.

Apotheek!

Gevraagd onder voordeelige voorwaarden een geëxamineerd Apotheker.
Franco brieven, motto: **„Apotheek"** bureau *Locomotief.* 4764

Wordt spoedig gevraagd:
Een Meisje, zacht van karakter en dat de methode van de Fröbelschool kent voor de opleiding van twee jongens.
Hoofdvoorwaarden zijn:
Vrije woning, kost, bediening en wasch en een tractement van *f* 20.— 's maands.
240

Te koop of te huur:

Tegen billijke voorwaarden:
Een ex- Tabaksonderneming bestaande uit:
Een kapitaal Woonhuis
en twee hoofdschuren, teveens uitmuntend gelegen en geschikt tot het drijven van een Indigo-zaak; voldoende water en bronwater. Puike gronden, volkrijke streek, ligging nabij een der stations Oosterlijn, Java.
Brieven, franco nummer dezer, uitgever *Locomotief.* 4691

TE KOOP
Huis- en wagenverhuurderij over de Wurtembergsche kazerne.
Te huur:
Een **huis** vooraan Zeestrand met stalling.
2814 VAN DER WAALL.

Wagenverhuurderij
Kazernestraat
tegenover de Wurtembusche kazerne
Minzaam aanbevolen.
3674

In de Stad

wordt een **Huis met verdieping.** of **Bovenhuis** alleen gezocht. 3928

TE KOOP
Het **huis** te Pontjol naast den Artilelier Kommandant.
4489 PEREIRA, SHONHALS & Co.

TE KOOP:

Een **Telescoop** van H. CERF— Brussel.
660 t' SAS, Semarang.

TE KOOP
Een wagonnette Americaine voorzien van remtoestel, patent wielen en plaats voor zeven personen;
dit rijtuig is geschikt voor groote paarden f 1000
een Americaine Panier » 600
» » Veldbendie (op twee wielen) » 500
Deze rijtuigen zijn nieuw, ijzersterk, buitengewoon licht en de prijzen ver beneden de waarde. Liefhebbers van goedkoop, kunnen dan profiteren bij:
J. MEIJER.
438 Grisseesche weg, Soerabaia.

TJANDI.

TE KOOP
een aangenaam gelegen **erf, groot ongeveer 2000** M², waarop een in *aanbouw zijnd planken huis.*
Informatien, bureau *Locomotief,* no. 557

TJANDIE!

Te Huur „VILLA BARON".
Informaties bij
598 DE BRUIN,
Spaarbank.

TE HUUR
Een **Huis** op Nieuw-Holland No. 3360:
697 PUIJROCHE.

Te koop of Te huur:

EEN HUIS OP TJANDI.
443 COHEN STUART.

TE HUUR
Tegen primo Maart 2 buiten *kamers* en *suite.*
517 Mevr. de Wed. L. VAN HEEL.

TE HUUR
Het **huis** van Dr. CHARLOUIS ot heden bewoond door Dr CZURDA, bevragen bij
e 5293 Mr. CAESAR VOûTE

TE HUUR
een **huis op** Sleko, te bevragen
2383 LAMERS en Co.

Bijvoegsel
VAN
DE LOCOMOTIEF.

WOENSDAG, 25 Februari 1885.

De Engelsche Mail

met berichten, loopende tot 23 Januari, kwam heden namiddag in ons bezit. Het meest belangrijke nieuws laten wij hieronder volgen.

Buitenland.

Het nieuwe grauwe boek, dat bij den *Duitschen* rijksdag wordt ingediend en over de quaestie der Fidji-eilanden handelt, zal misschien in Engeland nog meer opzien verwekken dan de verzameling stukken over Angra Pequena heeft gedaan. De wijze toch, waarop het Britsche departement van Buitenlandsche zaken zich tegenover Duitschland met een non possumus van alles wilde afmaken en ten slotte toch aan de wenschen van Bismarck recht deed wedervaren, mag in de zaak der Fidjieilanden inderdaad merkwaardig heeten. Het grauwe boek bevat 33 stukken, loopende van 31 October 1874 tot 16 September 1884, dus over een tijdperk van tien jaren.

— De subcommissie voor het stoomvaart-ontwerp beveelt den rijksdag het aannemen van alle drie de lijnen aan, naar Oost-Azië, Australië en Afrika, onder voorwaarde dat de stoomschepen op Duitsche werven gebouwd en door een Duitsche maatschappij geëxploiteerd zullen worden, dat zij bij geen buitenlandsche lijn wat betreft inrichting voor passagiers en goederen zullen achterstaan, en dat de vaart op Oost-Azië en Australië om de vier weken, die op Afrika maandelijks zal plaats hebben, met een snelheid van 11½ knoopen.

— Na een langdurig debat heeft de rijksdag op 20 Januari de begrooting van marine goedgekeurd. Van den kant des centrums en der vrijzinnige partij, namens welke beide Frankenstein, Stauffenberg en Richter spraken, werd evenwel nadrukkelijk op den voorgrond gesteld, dat er door het goedkeuren dezer begrooting niets geprejudicieerd werd wat betreft de houding der bedoelde partijen met betrekking tot de koloniale politiek der Regeering. De sociaaldemocraat Hasenclever liet zich uit tegen de gestelde eischen voor deze koloniale politiek, terwijl de nationaal-liberaal Boettcher en de conservatieven Heldorf en Stolberg zich er vóór verklaarden.

In de *Spaansche* kamer van afgevaardigden heeft de minister van Buitenlandsche Zaken den 16en officieel aangekondigd, dat de Spaansche maatschappij voor onderzoekingen onlangs bezit genomen heeft van Afrikaansch grondgebied ten noorden van Senegambië en van de golf van Guinea.

De minister-president verklaarde op een vraag van een der leden, dat de Regeering geen opheldering kan geven over de quaestie betreffende den archipel van de Soeloe-eilanden, omdat de onderhandelingen hierover nog niet geëindigd zijn. Evenzoo is het gesteld met de zaken, waarover op de conferentie te Berlijn gehandeld is.

Het denkbeeld van *Imperial Federation*, dat is, van een onverbreekbaar bondgenootschap tusschen het *Britsche* moederland en al zijn koloniën, schijnt in Engeland in de mode te geraken. Dezer dagen weder, bij een feestmaal van de *Empire Club* te Londen, werd het met groote geestdrift betoast. De voorzitter, lord Bury, verklaarde zich overtuigd dat de band tusschen Engeland en zijn koloniën van dag tot dag sterker werd, en dat, zoo zeker als de zon morgen weder verrijzen zal, de gewenschte federatie weldra tot stand zal komen. Ongelukkig, dat deze overtuiging slechts aan één zijde wortel geschoten heeft. Uit de koloniën wordt zelden of nooit een echo vernomen van de geestdrift, die de leden der *Empire Club* zoo hartig drinken deed.

— Luidens een Reuter-telegram uit Melbourne, is de Britsche vlag geheschen op de Louisiade-, de Woodlark- en de Entrecasteaux-eilanden.

De onlangs plaats gehad hebbende benoeming van lord Reay, oud-lid der Nederlandsche kamer, tot Gouverneur te Bombay, heeft in *Frankrijk* de aandacht getrokken, omdat hij doorgaat voor zeer anti-Fransch-gezind. Toen er voor eenigen tijd een banket te Londen plaats had in het gebouw der gezondheidstentoonstelling, zaten aldaar ook Fransche commissarissen aan. Lord Reay, die met de organisatie was belast, had het diner besteld in een zaal, die in Chineeschen stijl versierd was, wat door de Franschen niet ten onrechte als een onbeleefdheid aan hun adres werd opgevat.

Volgens tijdingen uit noordelijk *Italië* zijn eenige dorpen in den omtrek van Chiomonte onder de lawines bedolven geworden. Uit Turijn zijn troepen derwaarts gezonden om hulp te bieden. Naar luid van berichten uit Cuneo heeft het daar drie dagen aaneen gesneeuwd. Op sommige punten staat de sneeuw ter hoogte van zes voet. De spoorweggemeenschap tusschen Frankrijk en Italië langs den Mont Cenis zal waarschijnlijk verscheidene dagen gestremd zijn.

Het *Journal des Débats* deelde het een en ander mede uit een brief van 15 November, gericht aan een Soedansch koopman te Alexandrië. Volgens dit schrijven zou de Mahdi beschikken over een legermacht van meer dan 100,000 welgeoefende manschappen, en staan hem verscheidene officieren ter zijde, die uit het leger van Hicks Pacha naar hem overliepen. Zijn plan zou wezen, het Engelsche leger stil tot Khartoem te laten voorttrekken, het dan den terugtocht af te snijden, en het, met Gordon, het lot te doen deelen van de troepen van Hicks.

Naar de *Pall Mall Gazette* vermoedt, is dit nieuws uit de tweede hand afkomstig van een te Kaïro verschijnend Arabisch blad, *Merat-us-Shark*, dat op dit stuk meer zijn wenschen dan den wezenlijken staat van zaken zou laten doorschemeren.

Volgens bericht uit Valparaiso is er den 17en door middel eener helsche machine een aanslag gepleegd op het leven van den president der republiek *Chili*. De daad is mislukt.

Binnenland.

Den 18en ontvingen wij de mail uit Ned. Oost-Indië, dd. 17 December.

— Z. M. de Koning was den 17en door ongesteldheid genoodzaakt het bed te houden. 's Konings geneesheer werd ontboden.

Den volgenden dag was de gezondheidstoestand gelukkig zoodanig verbeterd, dat Z. M. wederom aan tafel kon verschijnen.

Intusschen ontvangt Z. M. dagelijks een bezoek van zijn arts.

— Luidens een te Berlijn ontvangen particulier telegram, is de overheid te Triëst door het Oostenrijksche consultaat te Batavia verwittigd geworden, dat er dezer dagen op het aldaar ter reede liggende Hollandsche pantserschip verscheidene gevallen van cholera zijn voorgekomen. De aangetasten stierven in het militaire hospitaal.

— Onder de parlementaire stukken vindt men het bij de tweede kamer ingediende wetsontwerp tot aanvulling der wet op het hooger onderwijs, met de bepaling, dat vreemdelingen en Nederlanders geen ingezetenen van het rijk zijnde, tot de academische examens kunnen worden toegelaten op vertoon van een getuigschrift van buitenlandsche onderwijs-instellingen, mits de eischen, voor het verkrijgen van die getuigschriften gesteld, ongeveer overeenstemmen met die van het programma, hier geldende. Bij algemeenen maatregel zullen die buitenlandsche instellingen worden aangewezen, en de getuigschriften omschreven die vereischt worden.

Het ontwerp heeft voornamelijk ten doel om aan Zuid-Afrikaansche studenten gelegenheid te geven in Nederland te studeeren.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft mr. N. G. Pierson, wegens zijn benoeming tot president der Nederlandsche bank, op zijn verzoek ontheven van het ambt als hoogleeraar aan de gemeente-universiteit, onder dankbetuiging voor de even welwillende als belangelooze wijze, waarop hij gedurende meer dan 7 jaren de belangen der universiteit heeft voorgestaan.

— Binnen kort zal, naar men ons mededeelt, een nieuwe gezant van Japan bij het Nederlandsche hof optreden tot het bezetten van den post, die, sedert het vertrek van den vorigen titularis, door een zaakgelastigde werd beheerd.

Trouw-, Geboorte- en Doodberichten uit Nederland.

21 Januari.

GEHUWD:

Daubanton, dr. J. D. en A. C. Thommassen à Thuessink van der Hoop, Groningen.
Grave, J. L. A. de en H. G. M. Beijerinck, Alkmaar.
Kleinjan Pz., J. en M. den Boer Rdr. Poortugaal.
Notten, J. P. A. F. en W. J. A. Vervloet, wed. H. C. de Ruijter, Den Haag.
Steinfort, L. en M. van der Schagt, Amst.
Wit Tz., H. de, wedr. van M. A. G. de Rijk, en C. J. M. A. Meijer, Schiedam.

BEVALLEN:

Arend, W. P. van den — van der Most van Spijk, Z., Rott.
Beaujon, mevr. — Schill, D., Amst.
Beever, R. v.—Batavier, Z., Amst.
Bemmel, H. W. C. van — Van Osenbruggen, Z., Amst.
Benavente, R.—Querido, D., Amst.
Bitter, W. C. R.—Spaen, D., Den Haag.
Bouvy, C.—van der Linden, D., Amst.
Chale, M. B.—Schwemmer, Z., Amst.
Diamant, M.—Komkommer, D., Amst.
Goes, M. W. van der—Luijks, D., Rott.
Grotenhuis, W.—Horjus, D., Amst.
Hasselaar, Ch. G.—Kranius, Z., Amst.
Helle, A. W.—Flach, Z., Hillegersberg.
Heniger, M. E.—van Saltbommel, D., Rott.
Hischemöller, P.—van der Beijl, Z., Rott.
Jacobs, S. M.—Lampe, D., Amst.
Kebrer, A. E. J.—Nachenius, D., Amst.
Koopman, F. C.—Jung, D., Rott.
Korthals, J.—Remkes, D., Rott.
Lammerinks Kip, H. J. D., Rott.
Lopes Suasso, A.—Aletrino, D., Amst.
Mil', H. M. v.—Besem, Z., Amst.
Newnham, A. E.—Redeker Bisdom, D., Amst.
Noordzij, J.—Groenenboom, Z., Charlois.
Odink, J. C.—v. 't Hul, Z., Amst.
Pereira, C.—Stas, Z., Amst.
Plesier, M. J.—Coert, D., Hendrik-Ido-Ambacht.
Ronzbach, S. W.—Kruijne, Z., en D., Rott.
Tuijll, M. A. v.—Mann, D., Amst.
Vernoeven, A. A. — Overwater, Z., Zuid-Beierland.
Vermin, C.—de Zwart, D., Den Haag.
Vethake, echt, van K. W., Z., Arnhem.
Vliet, A. C. C. v.—Miete. Z., Rotterdam.
Vries, J. C. E. de—Nijman, D., Rott.
Witteveen, W. D. A.—Ditmars van Dam, D., Amsterdam.

OVERLEDEN:

Aken, J. van, jm., 3 j., Rotterdam.
Baumhauer, E. H. von, 64 j., Amst.
Belinfante, A. Bzn., A. C., 80 j., Amst.
Bendegom, J. J. van, 32 j., Nieuw-Helvoet.
Berlijn, A., 64 j., Leiden.
Betz, wed. C. M. J.—Voet van Campen, 81 j., Leiden.
Blanc, V., 80 j., Nimes.
Bodijn, A. J., jm., 18 j., Rotterdam.
Boerhaave, T., jd., 75 j., Alkmaar.
Bouwman, wed. G. C.—van Randwijk, 74 j., Dordrecht.
Braat, L., Pijnakker.
Brussel, P. H. van, 84 j., Den Haag.
Châtelain, J. Th., jm., 18 j., Amsterdam.
Dongen, C. M. M. van, jd., 1 j., Den Haag.
Ehnle, J. J.—Schlosser, 80 j., Den Haag.
Elling, I. W. — Leedegang, 61 j., Maarsen.
Fiers, wed. C. H. C. — Heule, 67 j., Den Haag.
Flament, J. J. L., 68 j., Amst.
Focke, M. S., jd., 63 j., Amst.
Fol, dochtertje van Ed. G. A., 9 d., Rott.
Gautier, jongste kind van F. S. W., Meerkerk.
Gelder, H. van, jm., Amst.
Gill, wed. E. — Gilberts, 76 j., Amst.
Groenewegen, W. G. M., jd., 4 m., Rott.
Hermsen, C. L., 62 j., Haarlem.
Hoek, A. van der, 89 j., Amst.
Hogenhout, G., 66 j., Amst.
Hooff, J. van, 75 j., Velsen.
Hubert, H., jm., 39 j., Amst.
Jones, J. E., 76 j., Den Haag.
Kous, D., 78 j., Rott.
Kruse, Gr. Fr., jm., 30 j., Amst.
Krijger, J. de, 80 j., Rossum.
Ladesteijn, J. J. van, 24 j., Rott.
Linde, J. van de—Friedhoff, 40 j., Amst.
Loijé, wed. J. J. M.—Albert, 81 j., Amst.
Marck, J. van der, 86 j., Leiden.
Martens, J., 74 j., Haarlem.
Meesters, M. R., Steenwijk.
Neserberend, T. H. C. K., 69 j., Bussum.
Röder, H. L., jm., 7 j., Rott.
Rooij, P. van, 72 j., Amst.
Salomons, M., 33 j., Amst.
Sanders, S. F., jd., 9 j., Amst.
Schaik, F. M. v., jm., 10 m., Amst.
Scheltema, A. H. L., jd. 2 j., Amst.
Sexauer, wed. H.—Oosterhout, 70 j., Amst.
Slingelandt, J. D. L. baron van, 77 j., Breda.
Smits, J., 66 j., Bloemendaal.
Soeters, N.—Dekkers, 57 j., Amst.
Stellemaker, D., jm., 82 j., Amst.
Triebels, C. W.—Esman, 26 j., Amst.
Vink, A. M. A.—van Driel, 72 j., Oud-Beierland.
Vlasbloem Dijkers, wed. G.—de Ruiter, 65 j., Middelharnis.
Volmer, J. B., 77 j., Haarlem.
Wels, wed. W. S.—Baljon, 74 j., Rotterdam.
Wuijster, P., 32 j., Rotterdam.
Wijers, wed. M. E.—van Meulen, 67 j., Den Haag.
Wijt, A. J., 45 j., Zetten.
Zanten, R. van, jd., Amsterdam.

23 Januari.

GEHUWD:

Embden, J. L. v. en M. Michalski, Berlijn.

BEVALLEN:

Abrahamson, G.—Cohen, Z., Den Haag.
Davids, N.—de Jong, Z., Londen.
Fokke, P. A. M.—van de Weijer, D., Den Haag.
Franchimont, W.—Rambonnet, D., Arnhem.
Geelhoed, G.—Vanlburg, Z., Den Bommel.
Kok, W. J. M. de—Smeele, 2. D., Den Haag.
Koning, N. de—Saarloos, D., Oud-Beierland.
Lorrain, C. M. F. le—de Launoy, D., Amst.
Meijeringh, H. M. C.—Carsten, Z., Hoogeveen.
Nolen, D. A.—de Chantepié, Z., Rott.
Schipper. G.—Stehouwer, D., Zuid-Beierland.
Stapelveld, A. C.—Eijsten, D., Amst.
Stockum, D. E. v.— van Stockum, D., Den Haag.
Vlugt, J. van der— Hestermeijer, Z., Olst.
Wulffraat, J.—Schravesande, Z., Rott.

OVERLEDEN:

Beer, I. M., jm., 16 j., Amst.
Dalen, I. van, 53 j., Rott.
Dungelmann, J., 21 j., Den Haag.
Dijkerman, G. J., 70 j., Rott.
Eck, G. H. van, 65 j., Den Haag.
Engelenburg, J. van, jm., 11 j., Rotterdam.
Feen, E. B. M. van der, jd., 55 j., Middelburg.
Gelder, M. van, 45 j., Amsterdam.
Genderingen, kind van E. v., 6 w., Zutfen.
Gregory, F. A. A., jd., Velp.
Gijn, wed. J. G. v.—Beker, Rotterdam.
Jel, H. de—van Asperen, 59 j., Delftshaven.
Kampfraath, D., jm., 25 j., Amsterdam.
Klugt, B. van der—Spekman, 42 j., Den Haag.
Koning, J. M. A. de, jd., 81 j., Den Haag.
Martens, J., 74 j., Haarlem.
Minking, J. P., 81 j., Den Haag.
Mok, S., jd., 19 j., Amsterdam.
Mosterdijk, wed. J. — v. de Gevel, 70 j., Sommelsdijk.
Mussert, C., 28 j., Kinderdijk.
Polak, wed. C.—Levisson, 83 j., Den Haag.
Prins, C. J.—Kluppel, 68 j., Leiden.
Ris, A. C., 50 j., Schiedam.
Roosenboom, P. A., jd., 75 j., Amst.
Rooth, wed. P. E.—van Gendt, 65 j., Wageningen.
Saeltzer, C. M.—Langeveld, 56 j., Haarlem.
Schrikker, P. J., 54 j., Amst.
Theunissen, C., jd., 4 j., Rott.
Toepoel, C.—Prins, 67 j., Amst.,
Valk, P. van der, jm., 55 j., Amst.
Vaupell, G., Amst.
Vosveld, J. N., jm., 10 m., 's-Hage.
Wennekendonk, dr. L. K., Apeldoorn.
Willaert de Wael, 88 j., Antwerpen.

Koninklijke Besluiten.

Bij kon. besluit is de heer D. J. Boldingh, arts, benoemd en aangesteld tot off. van gez. 2e kl. bij het personeel van den geneesk. dienst van het leger in Ned.-Indië.

LEGER.

— De overplaatsing van officieren hier te lande bij het leger in Nederl. Indië wordt, tot nader order, niet meer verleend.

— In de Fransche wapenfabriek te Etienne worden tegenwoordig proeven genomen met een nieuw geweer, dat in twee tempo's geladen wordt en waarmede dertig schoten in de minuut kunnen gelost worden. Het is een uitvinding van den heer Picard, neef van den generaal van dien naam.

MARINE.

— Het detachement machinisten en machinist-leerlingen der Kon. Ned. marine, dat naar Oost-Indië zal worden uitgezonden, zal den 14den Maart a. s. derwaarts vertrekken per stoomschip *Batavia*.

— De 2e luit. der mariniers J. P. A. Termaat vertrekt den 11en Febr. a. s. met het stoomschip *Prinses Wilhelmina* naar Indië.

— De luit. ter zee 1ste kl. J. Haremaker, geplaatst bij het corps torpedisten der marine, wordt met den laatsten dezer op nonactiviteit gesteld.

— Bij de marine zullen worden ingevoerd stijzeren achterlaadkanonnen van 28 cm., welke vuurmonden uitsluitend voor exercitie zullen worden gebezigd.

— De vice-admiraal van Gennep heeft van den Koning van Denemarken het grootkruis der Danebrogorde ontvangen.

Beurs van Amsterdam.

22 Januari.

		pct.
Aand. Javasche Bank		—
» I. Cr. & H. V. Rott.		79
Oblig. dito dito		100
Aand. Ned.-Ind. Handelsbank		424
Oblig. dito dito	5	88
» dito dito	4	70
» dito dito Landbm.	5	92½
Aand. Koloniale Bank		40½
Obig. Kolon. Bank.	5	88
Aand. Surinaamsche Bank		—
» Amsterdamsche Bank		127
» » Handelsv.		65
» Nieuwe Afrik. Handelsv.		155
» Ned. Handelm. à compt.	5	104
» dito op resc. (17 Maart)		101
» Ned.-Ind. Spoorweg		—
Oblig. dito dito 1879	3	82½
» dito dito 1869	4½	—
» dito dito 1874	4½	—
Dorrep. Bank.	6	92½
Aand. West. Suikerraff.		32
Oblig. dito dito	4½	85
Aand. Stoomv.-Maatsch. Nederl.		57
Oblig dito dito	5	—
» dito dito	4½	—
» dito dito	4	—
Aand. Stoomv.-Maatsch. Java.	6	7
Oblig. dito dito	5	—
Aand. Stoomv. *Insulinde*		—
Oblig. dito dito	5	—
Aand. Ned.-Ind. Tramwegm.		63
» Semarang—Joana Tramwegm.		—

Beurs van Rotterdam.

22 Januari.

Aand.	N. Afr. Handelsv.		
»	Rott. Bank.		
»	Rott. Lloyd.	54	
»	Int.. Cr. en Handelsv.	80	
Oblig.	dito dito	100	
»	Dorr. Bank.	98¾,	99¼
»	N.-Ind. Landb.	91¼,	91¼, 91⅛
»	N.-Ind Handb.	69¼	

Zeetijdingen.

VLISSINGEN aangekomen 21 Jan. *Maibit*, Bron, Java naar Schiedam.

AUCKLAND aangekomen 8 Nov. *Geflon*, Boyeson, Batavia; 23 *Christine*, Wildfang, Java; 5 Dec. *Louise*, Lemoine, Batavia; *Cobanfeith*, Goodman, Batavia.

NEW-CASTLE (N.Z.W.) vertrokken 3 Dec. *Attilio*, Cadelago, Batavia.

EAST-LONDON gepasseerd 16 Dec. *Glengarry*, Java.

ST. HELENA aangekomen 25 Dec. *Alba*, Gazzolo, Soerabaja; gepasseerd 29 *Thorbecke III*, Buckert, Java naar Nederland.

NEW-YORK in lading 7 Jan. *Ariel*, Schwinga, Java; *Concordia*, Java; *Gerolumina Madre*, Java.

CADIX vertrokken 13 Jan. *Dan*, Klaborg, (van Makasser) Vigo.

GIBRALTAR gepasseerd 17 Jan. *Imbros*, st. Java naar Liverpool.

LISSABON vertrokken 11 Jan. *Inea*, Geffeken, Java naar Bristol.

BORDEAUX aangekomen 19 Jan. *Carmel*, Thorsen, Soerabaja,

CARDIFF vertrokken 14 Jan. *Ameer*, Reijnold, Batavia.

Bij PORT-LYNAS 19 Jan. *Eurylice*, Henrichs, Java naar Liverpool.

FALMOUTH vertrokken voor 14 Jan. *Carmel*, Thorsen, (Java Bordeaux.

LIVERPOOL aangekomen 14 Jan. *Invercauld*, Leslie, Java; 19 *Eurydice*, Glass, Java.

Scheepsberichten.

AUGUST TELLEFSEN. Amsterdam, 17 Jan. Het schip *August Tellefsen*, kapt. Hansen, met 98⅛ k. suiker van Semarang te Falmmouth aangekomen, heeft heden order gekregen naar Amsterdam.

GELOSTE SUIKERLADINGEN. Londen, 16 Januari te Liverpool: *Elisa S. Milligan*, 243 coll. gez., 347 coll. besch., 1 coll. ledig; *Sardinian*, 42,250 coll. gez., 2300 coll. besch.; te Greenock: *Laghetto*, 2681 coll. gez., 76 coll. besch.; te Bristol: *Elise*, 1744 coll. gez., 492 coll. besch.; *Janet Court*, 1031 coll. besch.; te Liverpool: *Aydon Forest*, 2748 coll. gez., 61 coll. besch.; *Emerald*, 520 coll. gez.; te Marseille: *Agate*, 2039 coll. gezond.

MAIBIT. Dungenes, 17 Jan. De Ned. bark *Maibit* van Java naar Schiedam is Vrijdag ll. des nachts van de ankers op drift gegaan en is westwaarts gedreven.

MR. JACOB VAN LENNEP. Mauritius, 12 Dec. Het hier den 11den Nov. lek en met schade binnengeloopen schip *Mr. Jacob van Lennep*, kapt. Jager, van Tjilatjap naar Amsterdam (reeds vermeld), is in het droge dok geweest en onderzocht. Men heeft de naden onder het koper zeer los bevonden, zoodat er aanbevolen is om het schip te verbreeuwen en nieuw te koperen. Het is nu uit het dok en wacht op order van den reeder voordat men met het nieuw koperen zal aanvangen; 1086 zk. beschadigde koffie zijn in publieke veiling verkocht, als zijnde ongeschikt ter verdere verscheping. De reparatiekosten zijn begroot op Rs. 230022 en de tot heden gemaakte kosten bedragen Rs. 1492.

Gepraaide Schepen.

14 Dec., op 31o ZBr. en 3½o OL., *Praesident*, Morloff, v. Soerabaja n. Lissabon. De kapt. was lijdende aan dysenterie; werd van medicinale hulp voorzien.

28 Dec., op 4o ZBr. en 37° WL. *Armenia*, Young, v. Newyork n. Java.

1 Jan., op 2½o NBr. en 30o WL., *Nicola*, v. NewY n. Java; 20 d. reis.

Passagiers

aan boord van het stoomschip *Prins Frederik*, kapt. J. F. Graadt van Roggen, bestemd om te vertrekken van Amsterdam naar Batavia den 21sten Januari;

J. C. van der Mandele*; mej. H. F. E. von Staedel en F. W. G. von Staedel; F. C. T. Ader, echtg. en kind; E. W. S. von Staedel; mej. R. A. Graswinkel, mej. M. Ch. van Steeden en mej. D. Berkhout, hulponderwijzeressen; mej. A. G. Collard; mevr. C. Lange*; B. A. Barkey*; M. G. C. Simons, W. von Bültzingslöwen*, J. H. Webb; mevr. de wed. J. F. Hesselberg—Vonck en 3 dochters; jhr. J. C. van Holthe; S. Akkersdijk Jzn. en echtg.*, C. Kim; W. J. Kuchlin; Ch. Gerbords*; mevr. J. Hille, geb. Abbenes en, H. H. Sacré; benevens een detachement kolonialen, sterk 70 korporaals en manschappen en 4 onderofficieren, onder het bevel van den 1sten luit. der art. F. W. A. Neeleson, en het medegeleide van de 2de luits. der inf. J. F. Schiltham, jhr. A. W. van Holthe en G. H. Heesterkamp.

* Emb. td Narseille.

Vertrokken van Rotterdam.

Per st. *Noord-Brabant*, naar Nederl.-Indië: de heeren L. F. E. Havet: J. M. J. E. du Bois, 1ste luit. inf. O. I. leger, detachements-kommandant, vergezeld van zijn echtg., C. Smith, 2de luit. inf. O. I. leger, medegeleider; J. Bryan, 2de luit. inf. O. I. leger, medegeleider; G. Gerretsen; benevens een detachement suppletietroepen, sterk 40 korporaals en manschappen en 1 onderofficier.

Vertrokken Passagiers
met de Fransche Mail,
van Marseille naar Batavia.

Per *Melbourne*, 1 Februari. De heer en mevrouw van Alphen, de heer Burt.

Per *Iraouaddy*, 15 Februari. De heer van Hoek.

Per *Natal*, 1 Maart. Baron Sloet van Oldruitenborgh.

NEDERLANDSCH-INDIE.

SLUITDAGEN DER MAILS.

Te Semarang.		*Te Batavia.*	
F.	8—22	F.	11—25
E.	14—28	E.	3—17—3 Mrt.
H.	7—17	H.	10—20.

SEMARANG, 25 FEBRUARI 1885.

's morgens 8 uur therm. Fahr. 80 Barom. 771
's namidd. 3 » » » 84 » 769

PERSONALIA. Als aanstaande vervanger van den stationschef te Soerabaja worden genoemd de stationschef van Kertosono Vermeijs en die van Probolingo Burgemeestre, terwijl als chef van het eerlang op te richten station aan den Oedjong alhier wordt genoemd de thans met betrekking van halte-chef te Djombang belaste 3e commies Keijser.
(*Soerb. Ct.*)

— Een belooning van *f* 400 heeft de Regeering toegekend aan den commies bij het havendepartement te Makasser J. H. Koekerits, voor de goede waarneming gedurende bijna zes maanden der betrekking van havenmeester.
(*Cel. Ct.*)

UIT DJOKJA schrijft men aan de *Soerak. Ct.* Aan de nieuwe spoorbaan naar Tjilatjap wordt flink doorgewerkt, dagelijks met ruim 1000 man. De woningen voor de spoorwegbeambten zijn bijna gereed, terwijl het station geplaatst zal worden vóór het logement Toegoe, dus in verbinding met de Europeesche en Chineesche wijk, en niet op 2 palen afstands van de stad zooals het station der N. I. spoorweg Mij. is aangelegd.

Ook de groote brug over de Tjodérivier nadert met rassche schreden haar voltooiing waaraan ook 's nachts onder verlichting van flambouwen wordt doorgewerkt, t. w. van 's avonds 7 tot des nachts 3 uur. Een koeli kan 80 c. verdienen, wat een ruime betaling genoemd mag worden.

Groote steenen laat men door dynamiet of buskruit springen, terwijl het water met stoomamachines wordt weggepompt. Ofschoon het werk in de laatste dagen door de aanhoudende regens, die reeds des middags om 12 uur beginnen te vallen, eenigszins vertraagd wordt, is zulks van weinig invloed, daar men door de flinke betaling over voldoende werkkrachten beschikken kan en vele koeli's ook uit andere residenties zich aanhoudend aanmelden.

TER POLITEROL werden heden veroordeeld: Sadiman, Kasan, en Djamioen, ieder tot 6 dagen ten arbeid stelling, wegens het zitten in hun grobak in plaats van er naast te loopen; Kasman, tot 6 dagen t. a. s., wegens het te zwaar beladen van zijn grobak; Troeno, tot 8 dagen t. a. s., wegens het toebrengen van slagen; Oeij Kek Tan, tot 15 dagen t. a. s., wegens misbruik van vertrouwen; Tjioe Sik Lioe, tot één maand t. a. s., wegens het reizen op een valschen pas; Ngaidah en Amat, ieder tot twee maanden t. a. s., wegens diefstal in dienstbaarheid.

EEN GESTOORDE MAALTIJD. Twee Chineezen, Lim Tjien Tjoe en Tjan Hong, deden zich gisteravond in hun woning in gang Kalikoping aan een portie bami te goed, toen vier singkeh's, gewapend met pikolans, het huis binnendrongen en zonder een woord te zeggen onmiddellijk aanvingen alles kort en klein te slaan. Naar men zegt waren zij geraakt dat die twee Chineezen hen niet hadden uitgenoodigd om mede te eten. Voor de zonderlinge manier, waarop zij hun ongenoegen te kennen gaven, zullen zij nu met den politierechter kennis maken.

ONTSNAPT. Setjo, die de wacht had aan de gardoe op Depok, hield heden morgen om vier uur een inlander aan, die zonder licht liep. Aan Troeno, die met hem de wacht hield, gelastte hij den arrestant naar den assistent-wedono te brengen, waaraan deze voldeed. Na weinige oogenblikken keerde hij aan de gardoe terug, met het bericht dat de aangehoudene was ontsnapt. Setjo, liet niet onduidelijk doorschemeren, dat hij Troeno verdacht dien man voor geld en goede woorden te hebben laten ontvluchten. Deze gevoelde zich over die verdenking zoo gekrenkt, dat hij een emmer nam en Setjo daarmede een gat in het hoofd sloeg. Hiervoor zal Troeno terecht staan.

HARDVOCHTIG. De Chinees Lie Koe Tien, woonachtig op Petoedoengan, verkocht aan de inlandsche vrouw Pasidjah eenige stukken gebatikt katoen tegen zeer hoogen prijs, met de conditie dat zij na verkoop het verschuldigde aan hem mocht voldoen. Het was haar evenwel niet mogelijk om zooveel voor het katoen te maken als de Chinees van haar vorderde, met het gevolg dat zij zelf op de geheele partij f 70 schade leed. Het ontvangene droeg zij den Chinees af en verzocht de resteerende f 70 met maandelijkschе payementen te mogen aanzuiveren, waarin hij toestemde. Den volgenden dag echter kwam hij haar mededeelen dat hij van ideé was veranderd en dat, zoo zij niet onmiddellijk het nog verschuldigde bedrag voldeed, hij haar boeltje zou laten verkoopen.

EEN WOEKERAAR. Een Chinees, woonachtig op Kaligaweh, leende aan de inlandsche Mbok Pokol uit de desa Kelajaran f 70 om een zaakje te beginnen. Van dat bedrag heeft die vrouw reeds terugbetaald aan contanten f 30 en driemalen f 15, terwijl zij bovendien nog een paar gouden ringen afstond ter waarde van f 35. Hoewel die Chinees dus reeds gezamenlijk een bedrag van f 110 ontving hlijft hij nog maar altijd op verdere afbetaling aandringen en hij heeft zelfs reeds gedreigd beslag op haar huisje te zullen leggen. Dit is slechts één der ontelbare gevallen van schandelijken woeker, waaraan de Chineezen zich tegenover den inlander schuldig maken. Op die wijze wordt de grondslag van menig Chineesch fortuin gelegd, zonder dat men het kan beletten of den woekeraar kan vervolgen, daar deze wel zorgt den Javaan niet het minste bewijs tegen hem in handen te geven.

VOORDEELIGE BEDIENDEN. Amat, Soero en Paidah, drie koetsiers van den heer van der Waall, waren gistermiddag juist bezig negen buiksingels uit de stallen der paardenposterij aan den Javaan Matroeno, afkomstig van Koedoes, te verkoopen, toen zij op heeterdaad door hun patroon werden betrapt en aan de politie overgeleverd.

OP VERKEERD TERREIN. Een opiumman-tri van den pachter schijnt zijn onderzoekingsveld uitsluitend te bepalen tot een enkele woning in de kampong Djagalan. Wel is daar ook clandestiene waar te vinden, maar of die uit opium bestaat, meenen wij te mogen betwijfelen. In plaats van daar halve nachten door te brengen, deed hij beter een wakend oog te houden op het speelhuis te Petekan, waar gedurende het spel opium wordt geschoven, dat niet afkomstig is van den pachter.

OPIUM. Gisternamiddag werd door den ambtenaar tot tegenwoordigheid van den opium van Stigt, huiszoeking gedaan in de woning van den Chinees Njo The, alias. Njo Goan, woonachtig op Boehaän, waar een doos met clandestien opium werd achterhaald, welke in allerijl in den grond nabij den put was begraven.

GEWELD. In gang Petoedoengan moet eengisternacht door een Chinees op schandelijke wijze geweld zijn gepleegd op een inlandsche vrouwelijke bediende van twaalf jaren. Wij hopen dat de politie, die nadere inlichtingen kan bekomen bij den Chinees Kho Soen Sing in de kampong Djoernatan, die zaak streng onderzoeken en den onderlaat aan de Justitie zal overleveren.

GEVAARLIJK. Ten gevolge van de zware regens der laatste dagen is een der planken van de brug no. 5 op Pekodjan geheel krom getrokken, wat voor de rijtuigen een levensgevaarlijk gevaar oplevert. Gisteravond kantelde een dogcart, welke met die verhevenheid in aanraking kwam, en het scheelde zeer weinig of de passagiers waren te water geraakt. Een spoedige reparatie is dus dringend noodig.

AARDBEVING. Heden nacht, omstreeks 12 u. 40/m., zijn hier weder duidelijke schokken van aardbeving waargenomen; zij gingen gepaard met een dof onderaardsch gedruisch. De beweging was horizontaal en de richting van het zuiden naar het noorden.

De Merapi schijnt aan dit alles onschuldig te wezen. Maakten wij dit reeds op uit de berichten die ons eenige dagen geleden van Bojolali toekwamen, de gisteren in substantie medegedeelde bevinding van den mijningenieur Stoop, laat daaromtrent geen twijfel meer.

VERMAKELIJKHEDEN. Volgens achterstaande advertentie zal de tooneelvereeniging *Apollo* op den 4en Maart a. s. weder een voorstelling geven. Dien avond zullen opgevoerd worden *De Militaire Willemsorde*, *Martha*, *De oude Marketenster* en *Box en Cox*, welke stukjes een genotvollen avond beloven. *Apollo* heeft zich, voornamelijk onder de nieuwe directie, van zulk een gunstige zijde doen kennen, dat wij die vereeniging niet meer bij het publiek behoeven aan te bevelen.

OUDEMANNENHUIS. Naar wij vernemen is de gepensionneerde kapitein der infanterie Kielgast benoemd tot binnenregent van het oudemannenhuis hier ter stede, in de plaats van den kortelings overleden gepensionneerden majoor der artillerie C. A. Noël Boers.

IN MEMORIAM. Na een maanden lang, menigmaal vreeselijk lijden, het gevolg van een hartkwaal — zoo wordt ons uit Nederland geschreven — stierf in den vroegen morgen van den 19en Januari te Apeldoorn zacht en kalm dr. L. K. Wennekendonk, van wiens overlijden reeds vroeger hier het telegraphisch bericht ontvangen werd.

Hij bereikte een ouderdom van slechts 44 jaren.

Vreeselijk is zulk een einde na zulk een leven, en hoe menigeen had hem een geheel ander lot toegewenscht!

Wennekendonk toch had zich veel vrienden verworven en hij had welgedaan in ruimen kring. Ieder te Semarang weet hoe hoog hij aangeschreven stond als geneesheer, en een zeldzaam belangeloos geneesheer was hij. Hij leefde voor zijn patienten. Eigen rust afferde hij geregeldelijk op, waar hij de lijdende menschheid van dienst kon zijn. Hij heeft gewerkt en gezwoegd met een ijver, een toewijding, een zelfverloochening, die inderdaad zeldzaam mogen heeten. En hij maakte geen onderscheid tusschen rangen en rassen: voor geringen en aanzienlijken, voor Oosterlingen en Europeanen was hij dezelfde, altijd een door en door goed mensch, altijd de hulpvaardige, deelnemende, zorgvolle en belangeloze arts.

Het lot der diep te beklagen weduwe en van het viertal kinderen, dat hij naliet, zal dan ook zeker in Indië veel en innige deernis wekken.

MUTATIEN BIJ HET SPOORWEGPERSONEEL. De heeren R. de Boer en J. E. Retel zijn benoemd tot betaalmeester bij de staatsspoor

DELI. De *Penang Times* van den 14en Februari j. l. deelt mede dat zij van een ooggetuige, die pas van Deli was teruggekeerd, heeft vernomen dat de ongeregeldheden, die onlangs op de ondernemingen Tanabang en Bandar Klappa hebben plaats gehad, niet van zulk een ernstigen aard zijn geweest, als de aan dat blad gezonden berichten deden vermoeden. Het blad betreurt het, dat men haar verkeerd heeft ingelicht en haast zich thans gunstiger berichten te publiceeren.

PAKKETVAART. De Nederlandsch-Indische stoomvaartmaatschappij, moge in den vorm een Nederlandsche maatschappij zijn, inderdaad is zij een Engelsche; het bestuur is in Engelsche macht. In een afdeeling knoopte men aan dit feit de opmerking vast, dat die toestand niet in 's lands belang kan worden geacht. In tijden van oorlog (om iets te noemen) zou de geheele stoomvloot feitelijk in vreemde handen zijn. Het contract loopt tot het einde van 1890. Er werd bij de Regeering op aangedrongen, dat zij reeds nu maatregelen neme door een tijdige uitbesteding, ten einde de Nederlandsche nijverheid in de gelegenheid te stellen om den gewonen pakketdienst in den Indischen archipel over te nemen.
(*Rapport der Commissie van Rapporteurs.*)

UIT MODJOKERTO verneemt *De Loco motie*:
Op een suikerfabriek diende sedert vijftien jaren als tuin-geëmployeerde de heer Cramer. Hoe hij zich van zijn plicht kweet, getuigt het gouden horloge van f 500 hem nu twee maanden geleden op zijn verjaardag uitgereikt door den eigenaar der fabriek, met wien hij veel financieël leed mede had geleden, wien hij steeds zijn beste krachten wijdde, zij het ook langen tijd met een niet bijzonder hoog salaris. Dezer dagen is die oude dienaar aan den dijk gezet. Dit ontslag wekt te Modjokerto groote ergernis, te meer omdat hij moest wijken voor familie-relaties. De heer Cramer is een inlandsch kind en, kunnen wij dikwijls en in veel dingen toch al niet op hun sympathie rekenen, dergelijke voorvallen zullen de kloof, die tusschen hen en ons bestaat, zeker vergrooten.

UIT BANDONG wordt aan *De Locomotief* geschreven:
Bijna zou 's Konings verjaardag hier zonder eenige festiviteiten zijn voorbijgegaan, daar, na het treurige uiteinde van den kasteleïn der societeit, de kas van *Concordia* niet bij machte bleek te zijn om het sedert jaren gebruikelijke bal op dien dag te geven.
Gelukkig dat de tooneelvereeniging *Braga* daarin voorzag, door op den 19en een voorstelling te geven. Het bijsnel *De drie Hoeden* werd goed afgespeeld en vond veel bijval, ofschoon het op enkele plaatsen, zelfs voor een Indisch publiek, nog al gewaagd was. Den acteurs vielen eenige kransen en menig applaus ten deel, doch ook den souffleur, die zich met edele zelfverloochening in zijn benauwd hokje van zijn moeilijke taak kweet, had men met een ruiker moeten bedenken. Zooals altijd werd hij ook nu weder vergeten.
Toen de voorstelling was afgeloopen en de champagne was rondgediend, nam de Resident het woord en wijdde met een korte en krachtige rede een dronk aan den laatsten mannelijken afstammeling uit het huis van Oranje, die op dien dag zijn 68sten verjaardag vierde. Onze Italiaansche kapel, thans gereduceerd tot één enkel artist, nam daarop zijn draaiorgel ter hand en wist daaraan zulke opwekkende tonen te ontlokken, dat jong en oud een dansje waagde. Ware het niet dat men zijn krachten tot den volgenden dag wilde bewaren, dan zou er zeker tot laat zijn doorgedanst. Onze regent toch had aan alle ingezeten van Bandoeng en ook aan vele vreemden in den omtrek een uitnoodiging gezonden om deel te nemen aan een bal, dat door hem op den 20en in de keboepaten zou gegeven worden. Hij had, zooals in de invitatie vermeld stond, zijn afrekening van den koffieoogst reeds ontvangen en nu wilde hij dat die gratificatie van ongeveer f 10 mille, ook den blanken broeder eenig genot zou verschaffen.
De partij is in alle opzichten uitstekend geslaagd. De Resident, die mede aanwezig was, nam ook hier het woord om den regent hulde te brengen voor zijn gastvrijheid, waarvoor deze in eenige welgekozen bewoordingen bedankte. De laatste gasten keerden eerst om vier uur in den morgen huiswaarts, even als ieder zeer voldaan over het genoegen dat zij op die partij hadden gesmaakt.

UIT TANDJONG PANDAN (BILLITON) schrijft men aan *De Locomotief*:
Ten einde de communicatie tusschen de hoofdplaats van dit gewest, Tandjong Pandan, en de lichtétablissementen in de Gasparstraat te verbeteren, heeft de kommandant der zeemacht den assistent-resident gemachtigd om op nieuw onderhandelingen te openen voor den inhuur van een Chineeschen stoomer, welke het vorige jaar tot geen resultaten hadden geleid.
De eigenaar van bedoeld vaartuig heeft zich thans bereid verklaard voor f 350 's maands een geregelden dienst tusschen den vasten wal en de lichttorens te zullen onderhouden, zoodat het nu maar te hopen is, vooral voor het zoo geïsoleerde Ondiepwater-eiland dat de vlootvoogd in dat voorstel zal willen treden.
De Billitonmaatschappij heeft het voornemen opgevat om de vrij primitieve werktuigen, welke tot nog toe gebezigd werden voor het uitmalen der kollings, door pulsometers te vervangen en voor het vervoer van tin en materialen de noodige spoorwegen aan te leggen.
Het onderzoek van terreinen wordt op groote schaal uitgebreid.

UIT PONTIANAK schrijft men aan *De Locomotief* onder datum van 19 dezer:
De Regeering, men moge zeggen wat men wil, heeft nog in geen enkel opzicht getoond, niet ingenomen te zijn met de politiek door den Resident Kater ten opzichte van Mandor gevolgd.
Met het legerbestuur is het anders gesteld. Dit schijnt zeer op hem gebeten te zijn.
De toestand in de oproerige streek is verre van couleur de rose.
Den 5en dezer is het geheele 5e bataillon onder den afdeelingskommandant naar Mandor vertrokken. Men kwam daar ongehinderd aan.
Majoor Schäfer heeft een geducht zwaar bezette versterking bestormd en ingenomen. Toen men binnen kwam, was de vijand echter gevlogen; dit zal wel doorloopend het geval zijn, denk ik. Een groote troepenmacht imponeert en als de Chineesjes het niet houden kunnen, gaan zij er eenvoudig van door.

Heden zou de overste Vetter een kanon laten doen op de versterking genaamd Mimwang.
De opstandelingen zullen nu wel trachten langs de kustplaatsen te ontkomen. Dit zal hun te meer gemakkelijk vallen, wijl daar geen bezetting ligt.
Luitenant Heintz is nu te Soengei Poeroen met vijftig man. Deze troepenmacht is groot genoeg om die plaats te houden, maar te klein om elders te gaan patrouilleeren.
Kapitein Maurenbrecher en drie andere officieren, den 17en hier aangekomen van Batavia, vertrokken den 18en naar Mandor.
De overblijfselen van den fuselier die bij de affaire Stuffers in handen van den vijand achterbleef, zijn teruggevonden door lieden van den vorst van Tandak, die daarop uitgezonden waren. Het hoofd was nog niet gespeld; men heeft den armen kerel of wat er van den armen kerel overgebleven was, een eerlijke begrafenis gegund.

ZONDER ADRES. Met de Engelsche mail van den 23en Januari werden heden op het postkantoor alhier zonder adres aangebracht:
The New-York Herald, no. 17 en 672.
Der Marktbericht, no. 10.
Een pak *Berliner Tageblatt.*
The Brooklijn Daily Eagle, no. 7.
Een pak *Le Figaro.*
Een pak *Die Post.*

Verspreide Indische Berichten.

De heer A. J. Diepenbroek komt in een met warmte geschreven artikel, getiteld *Ons Volksbestaan*, in de *Soerb. Ct.* op tegen een onlangs in dat blad voorkomend stuk, waarin door een »Hollander" wordt aangeraden de westkust van Sumatra aan prins Bismarck aan te bieden, zoo hij den Brit voor ons een pak slaag geeft. De schrijver noemt dat stuk in de hoogste mate onvaderlandslievend en grenzend aan landverraad. Hij ontkent ten stelligste dat de Nederlander maar één deugd zou kennen: geld verdienen, en maar één God heeft, die rijksdaalder heet. Volgens hem heeft Nederland nog een God, en die heet: De liefde voor ons onafhankelijk volksbestaan.—Een reiziger, die per spoor van Kediri te Soerabaja aankwam, deelde mede dat vele sawah's, waar de orang gogol bezig was padi te planten, van af Kediri tot Kertosono geheel onder water stonden. In de woningen nabij de sawah's gelegen, stond het water eenige voeten hoog.— Het Sembajang Toewan Allah-feest is door de Chineezen te Soerabaja goed gevierd. Sommigen had hun woning of wijk met gas geïllumineerd, terwijl de gamelan en Chineesche muziek zich overal deden hooren.— Een Europeesch matroos, die kalm een wandelingetje maakte te Soerabaja, ontving, toen hij te Ketapan Pabean kwam, eensklaps van een inlander een slag met een stuk hout op het hoofd, die daarvoor door de politie werd ingerekend.— De leden der vereeniging *Euterpe* te Pasoeroean hebben het voornemen opgevat om in de volgende maand een bal masqué et paré te geven, indien zij genoegzame medewerking ondervinden. De inteekenlijsten zijn reeds rondgezonden en de entrée is zeer laag gesteld, zoodat iedereen er aan kan deel nemen.— De heer W. F. G. L. Haanstra geeft in de *Cat. Ct.* een verslag van de algemeene bibliotheek te Makasser, welke in 1873 werd opgericht en bestaat uit een volksbibliotheek en drie kinderbibliotheken. De eerste bevat 500 goede werken en de drie laatsten 800 met zorg gekozen kinderwerkjes. Aan gemiddeld 24 personen werden wekelijks boekwerken uitgereikt en in het geheel ongeveer 4000 boeken aan 1200 lezers. De bibliotheek wordt instand gehouden door vrijwillige maandelijksche bijdragen der ingezetenen van Makasser. De ontvangsten bedroegen in het afgeloopen jaar f 1129.21 tegen een uitgave van f 577.50, zoodat het jaar sloot met een voordeelig saldo van f 551.71. — De familie Ridgway, die thans te Makasser voorstellingen geeft, trekt aanhoudend veel publiek. — Het Chineesche nieuwjaar heeft zich te Makasser gekenmerkt door dronken inlanders. — Zooals wij gisteren onder de gouvernements besluiten reeds uit de *Javasche Ct.* overnamen, is het reglement van het *Algemeen Begrafenisfonds voor Europeanen en met deze gelijkgestelden in Nederlandsch-Indië* door de Regeering goedgekeurd en die vereeniging als rechtspersoon erkend. De directie van dat fonds, die te Batavia is gevestigd, heeft bedoeld reglement bij alle boekhandelaren en in de voornaamste toko's in Nederlandsch-Indie ter inzage gelegd, waar tevens gelegenheid bestaat door inschrijving tot het lidmaatschap toe te treden.— Uit Madioen schrijft men aan de *Soerak. Ct.* dat in het laatst van het vorige jaar door een twintigtal Chineezen van Ngawi een request aan den Gouverneur Generaal is aangeboden, waarin zij zich beklaagden dat de passerloodsen aldaar, welke zij uit gemeenschappelijk bijdragen hadden gebouwd, zonder voorkennis of wettige redenen door den opzichter van den waterstaat waren afgebroken. Op hooger last moesten toen die loodsen weder opgebouwd worden, wat ook is geschied op één na. Over dit verzuim zullen zij nu opnieuw een bezwaarschrift indienen.— Den 20en Januari j. l. verzond een Chinees een partijtje huiden van Madioen naar de halte Paron, bestemd voor Ngawi. Twintig dagen later waren die huiden nog niet op de plaats van bestemming aangekomen en toen de afzender daarop een onderzoek instelde, vernam hij van een spoorwegbeambte dat die huiden reeds lang te Paron ter zijner beschikking lagen. Bij het weder in ontvangst nemen daarvan bleek het, dat het grootste gedeelte door de honden zwaar was beschadigd, zoodat de Chinees een aanzienlijk verlies lijdt.— In de desa Tandjoeng-Girang, district Bandjaran, afdeeling Bandong, bevindt zich volgens de *Soerak. Ct.* een nog jeugdige inlandsche vrouw die in het bezit is van een krevel, waarop een grenadier trotsch zou zijn. — Een inlander in de desa Bahoen, te Solo, wierp een steen naar een dief, die bezig was ketela van zijn sawah te stelen. Die steen schijnt nog al groot geweest te zijn, wat de dief bleef op de plaats dood. De dader heeft zich onmiddelijk vrijwillig in handen der politie gesteld. — De heer S. te Solo, die 's avonds laat te paard huiswaarts keerde, viel met zijn paard in den ingestorten steenen boog op den weg nabij Brontokoesoeman. Gelukkig bekwam hij geen letsel, evenmin als het paard, dat hem weder spoedig op den beganen grond bracht. — Uit Ngawi wordt aan de *Soerak. Ct.* geschreven dat tien bouws padi-aanplant der desa Troeneng door de veldmuizen zijn vernield. Ook hebben zich daar eenige gevallen van kwaadaardige pokken voorgedaan, zoodat door het bestuur een herinenting is bevolen. — Twee inlanders uit de desa Djagir, Solo, die in bet bosch rotan gingen kappen, ontmoetten een koningstijger, die op de vlucht ging. Een oogenblik later vonden zij in het struikgewas twee kleine tijgertjes, die zij bij het bestuur brachten om er de vastgestelde premie voor te ontvangen.— Een bediende van een heer te Solo is met f 100 van geïnde rekeningen op den loop gegaan. — Een losgebroken karbouw richtte op den passer te Solo een groote verwoesting aan en stiet een ouden Javaan omver. — Een Europeesche familie te Solo had vijftien jaren geleden een zuigeling van een inlandsch bediende tot zich genomen en opgevoed. Dezer dagen eischte de vader het meisje op en nam haar met zich mede zonder die familie met één enkel moord te bedanken. — Bij mas Ngabehi Wiro di Kromo te Solo is ingebroken. Het eigenaardige daarbij is dat de inbrekers zijn kleederen onaangeroerd hebben gelaten, doch alle kleedingstukken van zijn vrouw hebben gestolen.

Persoverzicht.

Duitsche Koloniën is de titel van het hoofdartikel in het *Algemeen Dagblad van Nederlandsch-Indië* dato 12 Februari.
Het blad vestigt eveneens de aandacht op de merkwaardige drang naar Koloniën, die de volkeren van Europa bezielt, op het plotselinge optreden van den Duitschen keizerstaat, als koloniale macht.
Duitschland is zich plotseling bewust geworden dat het voor zijn handel, voor zijn producten, voor zijn émigratie koloniën noodig had.
De beweging die op touw gesteld is, is zeker niet geheel te danken aan het persoonlijk initiatiefvan prins Bismarck. Handel, industrie en wetenschap hielden het oog gevestigd op wat buiten Europa in de »Colonial-Welt" voorviel.
Met zijn eigenaardig gevoel voor de eischen der publieke opinie, zegt het *Dagblad*, heeft prins Bismarck zich nu plotseling aan het hoofd der beweging geplaatst. Voor de vermeerderde productie, voor de op énorme schaal zich ontwikkelende émigratie moet een uitweg gevonden worden.
Maar de staatkunde van den kanselier verschilt in zooverre van die zijner aanhangers, van de staatkunde die Frankrijk bijv. op koloniaal gebied ontwikkelt, dat hij aan de tot nog toe gestichte koloniën slechts het karakter verleent van stations, tot beschermiug van handel en nijverheid. Hij wenscht met de rijksvlag de établissementen te dekken uit eigen beweging door Duitsche onderdanen gesticht, in streken die niemand anders bezet. Voor zulk een systeem van kolonisatie heeft Duitschland geen geoefend kader van ambtenaren noodig, die veel geld zouden kosten.
Bismarck zeide in den rijksdag, dat hij het voorbeeld van Engeland zou volgen, en den handelaren een soort van charter zou toestaan, zooals dat van de Engelsche Oost-Indische compagnie. Hij denkt er niet aan grootc provinciën aan te hechten, maar handels-établissementen te beschermen; slagen deze niet, dan zal het rijk er niet veel bij verliezen en de onkosten zullen niet groot geweest zijn.
Het zijn die inzichten en de daarop volgende ingrijpende maatregelen die bij Engeland een verklaarbare onrust gewekt hebben.

In het *Algemeen Dagblad van Nederlandsch-Indië*, dato 16 Februari, komt een hoofdartikel voor getiteld: *Ingetrokken Engelsche Bescherming van Engelsche Onderdanen.*
De bekendmaking, zegt het *Dagblad*, der Engelsche Regeering in de Straits Settlements, dat »Engelsche onderdanen zich begevende in Maleische staten, waar geen Britsch ambtenaar is, om te handelen of voor eenige andere handelsonderneming op te treden, geen recht zullen hebben op de bescherming der Regeering," maakt een zonderlingen indruk.
De Engelsche Regeering wenscht de verantwoordelijkheid niet meer te dragen, wanneer haar onderdanen zich onder onbeschaafde volken begeven.
Hier zijn de Maleische staten bedoeld van het Maleische schiereiland, welke niet tot de protected states behooren, en de bovenstaande verklaring staat gelijk met een opgeven der rechten op die landen.
Het *Dagblad* vindt het zonderling dat Engeland, hetwelk in de Tenom zaak onze rechten op Tenom, waarmede wij een verdrag van onderwerping hadden, dreigde niet te zullen erkennen, omdat wij geen middel zagen den radja te beletten gevangene schipbreukelingen naar het binnenland te voeren of te dooden, verklaart niet verantwoordelijk te zijn voor hetgeen zijn eigen onderdanen mocht overkomen.
De *Straits Times* gelooft dat de verklaring geen effect zal hebben en acht het noodig om al de staatjes tot protected states te maken, ten einde te voorkomen dat andere doortastender natie's een verantwoordelijkheid op zich nemen die Engeland van zich afschuift.
Deze bekendmaking is volgens de *Straits Times* een uitvloeisel van de *Nisero*-zaak en heeft klaarblijkelijk ten doel de ondernemingsgeest te leiden naar die staten, die zich onder Engelsche leiding geplaatst hebben en daarom nu ook de voordeelen moeten hebben van de toestrooming van Europeesch kapitaal.
Bij de bekendmaking is ook nog de bedreiging gevoegd, dat als de andere staten later ook onder Engelsche leiding komen, de Engelsche Regeering de vroeger verkregen rechten van concessiehouders van de inlandsche vorsten niet zal erkennen.
Ook die verklaring, zegt het *Dagblad*, is onhoudbaar tegenover de leer van Bismarck, dat Duitsche ondernemers het recht hebben zich te vestigen op alle punten der aarde en de Duitsche marine het recht heeft hen te beschermen, als zij de bescherming van een andere Europeesche mogendheid niet genieten. Volgens die zienswijze wordt feitelijk alle koloniaal bezit op plaatsen, die niet onder geregeld bestuur gebracht zijn, ongeldig.

Het verzoek der Amsterdamsche kamer van koophandel tot tijdelijke opheffing van het uitvoerrecht op Java-suiker wordt door het *Dagblad van 's-Hage* fel bestreden.
Het Haagsche blad acht dit verzoek *ontijdig* en *onrechtmatig.*
Ontijdig, omdat het gedaan wordt te midden van hetgeen men crisis gelieft te noemen, maar hetgeen niet anders is dan een verschijnsel van overproductie, veroorzaakt eenerzijds door groote voortbrenging van beetwortelsuiker in Europa, anderzijds door groote toezending van productie van rietsuiker.
Daarom had men de ontknooping moeten afwachten van den bestaanden toestand, vóór aan de Regeering een offer te vragen van één millioen, dat ten slotte neêrkomt op de belastingschuldigen in Nederland en dat zeker niet ten voordeele zou komen der in Nederland *zelf* bestaande industrie.
Onrechtmatig is het verzoek, omdat zij, die de geschiedenis der suikercultuur op Java kennen, kunnen weten, dat mocht er in 1884 ook al misschien door de bijzonder lage prijzen iets verloren zijn, die verliezen toch in allen gevalle niet opwegen tegen de groote winsten der vorige jaren.
Het verzoek der Amsterdamsche K. v. K. zou dan ook kunnen leiden tot een conclusie, die zeker *niet* op haar weg ligt. De vraag zou nl. kunnen ontstaan of een tak van nijverheid wel evensvatbaarheid heeft, indien hij, na een aantal zeer voordeelige campagnes, bij het ontstaan van een ongunstig jaar, dadelijk een beroep moet doen op de Regeering tot verkrijging van ontlasting van een in een land als Java hoogst billijke belasting.
Het blad vertrouwt dan ook, dat de minister van Koloniën wel geen gehoor zal geven aan een verzoek, dat zoo geheel ten nadeele is van de belastingschuldigen in Nederland, ten behoeve van een industrie, die eigenlijk niets anders is geworden dan een concurrent voor de Nederlandsche beetwortelcultuur.
De Java-suiker gaat onze markten geheel voorbij en levert nagenoeg geen voordeel aan de O.-I. middelen dan juist het geringe uitvoerrecht. Nederland heeft er dus weinig belang bij.
Waar men zulke uitingen leest van de vaderlandsche pers mag men wel zeggen: wien Jupiter verderven wil, beneemt hij eerst het verstand.

Passerbericht.

Semarang, 25 Februari.

Rijst (Indramajoe)	No. 1	p. pic.	*f*	6.55
id (Saigoen)	» »	» »	»	5.75
id (Siam)	» »	» »	»	5.55
id (Saijong)	» »	» »	»	6.25
id (Tafel)	» 2	» »	»	5.70
id (v. Paarden)		» »	»	4.10
id (v. Sapi's)		» »	»	4.30
Gabah		» »	»	3.50
Aardappelen (Soerabaja)		» »	»	8.20
id (Bojolali)		» »	»	5.75
Timoruien		» »	»	11.50
Kippen naar grootte per doz.			»	4.25
Kippeneieren per 100 stuks			»	3.50
Eendeneieren	» » »		»	3.50
Gezouten eieren	» » »		»	3.25
Karbouwenvleesch per kati			30 cents	
id dendeng	» »		55	»
Spek	» »		50	»
Javaansche suiker	» 10	stuks	25	»
Areng-suiker	» 10	»	15	»
Koffie eerste soort	» »	per kati	40	»
id tweede	» »		30	»
id derde	» »		25	»
Djagoeng	» picol		*f*	4.25
Katjang	» picol		»	3.75
Katjang graan (v. Paarden).			»	5.75
Klapperolie per picol			»	18.25

Scheepsberichten.

Vertrokken.

SEMARANG, 24 Febr. N.-I. stb. *Cheribon*, gezv. H. E. Sexauer, naar Soerabaja.
25 Febr. Ned. frgt. *Johanna*, gezv. P. Pott, naar Soemenep.

Aangekomen passagiers te Makassar.

15 Febr. Per N.-I. st. *Japara*, van de Molukken: de heeren Scharpff en Soselita, de kapt. vlh Eng. barkschip *Guana*, Being.

Telegrammen

uit de Britsch Indische Bladen.

Langson, 13 Februari. De Fransche vlag is den 13en Februari, 's middags om 12 uur, op de citadel te Langson geheschen.
De Fransche troepen zijn de rivier overgetrokken en hebben Kilna bezet.
De Chineezen sloegen op de vlucht, na een hevig gevecht, dat op acht mijlen afstand van Kilna werd geleverd.
Shanghay, 14 Februari. De Fransche vloot heeft Shanghay verlaten. Zij zoekt de Chineesche vloot op.
Londen, 15 Februari. De Engelsche Regeering heeft het aanbod van Nieuw-Zuid-Wales, om troepen naar den Soedan te zenden, aangenomen.

De met een sterretje gemerkte telegrammen zijn reeds gedeeltelijk verspreid.

TELEGRAMMEN.

* Uit Batavia, 24 Februari.

Benoemd tot voorzitter der commissie belast met het afnemen van het examen voor aspirant-ingenieur, architect en opzichter bij den waterstaat, te Batavia, C. I. van Geuns, ingenieur der eerste klasse;
tot leden:
W. C. de Bas, ingenieur der eerste klasse,
A. Mijer, ingenieur der tweede klasse;
tot plaatsvervangend lid: J. C. Ribbers, ingenieur der tweede klasse;
te Semarang:
tot voorzitter: H. P. Gutteling, ingenieur der eerste klasse;
tot leden: G. van Nes, ingenieur der derde klasse,
dr. Th. J. van Buuren, ingenieur der derde klasse;
te Soerabaja:
tot voorzitter: J. Schalij, hoofdingenieur der tweede klasse;
tot leden: H. J. Verdam, ingenieur der tweede klasse,
D. Crok, ingenieur der tweede klasse.

---

* Ontslagen, eervol, de officier van gezondheid der eerste klasse bij de schutterij te Semarang, dr. A. K. W. Arntzenius.

---

* Uit Batavia, 24 Februari.

Officieel.

Belast met het beheer over het boschdistrict zuidwest-Rembang-Ngawi, de houtvester der tweede klasse J. W. J. van Dijk.
Overgeplaatst, van het boschdistrict Madioen naar het boschdistrict zuidwest-Rembang-Ngawi, de opziener der derde klasse bij het bosch wezen, J. C. Heijer.
Geplaatst in de onderafdeeling Sanggau en Sekadau der westerafdeeling van Borneo, de contrôleur der tweede klasse A. C. Kamp;
in de onderafdeeling Lara en Loemar der westerafdeeling van Borneo, de contrôleur der tweede klasse D. K. A. van Logchem.
Ter beschikking gesteld van den contrôleur te Mandor, de aspirant-contrôleur H. F. Andreas.

---

* Het reglement op de aanbestedingen is gewijzigd.
Elke inschrijving, welke meer dan 25 pct. boven den gewonen marktprijs bedraagt, is ongeldig.

---

* Den 12en Februari zijn aardbevingen waargenomen te Soerakarta, Klatten, Wonogiri, Semarang en Salatiga.
Den 17en Januari zijn aardbevingen waargenomen te Gorontalo en te Batang.

Uit Batavia, 25 Februari.

Het bouwkundig personeel bij den dienst der kustverlichting, zal een belangrijke vermindering ondergaan.

Uit Soerabaja, 25 Februari.

Heden zijn per stoomsschip *Graaf van Bijlandt* van Soerabaja naar Semarang en Batavia vertrokken:
de heeren Slors en Soumakil.

Uit Batavia, 25 Februari.

Londen, 24 Februari. Ter oorzake van de verlengde afwezigheid van generaal Wolseley is generaal Herbert benoemd tot adjudant-generaal en generaal Alison tot kwartiermeester-generaal.

(*London 24th bij prolonged absence of Wolsely general Herbert appointed adjudant general generain alison quarter master general.*)

Uit Batavia, 25 Februari.

Officieel.

De Fransche Regeering heeft doen mededeelen dat, met ingang van 26 dezer, voor China bestemde rijst wordt beschouwd als oorlogscontrabande.

Heden zijn per stoomschip *Sindoro* van Batavia naar Semarang vertrokken:
de heeren: Rijkschroef, Gans, van der Laan, Rasched, Jacobs, Davidsz en Hafieldt;
naar Soerabaja:
de heeren: Welstein, Phister, Counigter, Bangert, Blair en Huisden.

Uit Batavia, 25 Februari.

Officieel.

Overgeplaatst, van Doetamatoe naar Koeningan, de opzichter der tweede klasse bij den waterstaat H. G. Burkunk;
van Cheribon naar Sindanglaut, de opzichter der derde klasse bij den waterstaat J. A. Lapré;
van Soerabaja naar Modjokerto, de opzichter der derde klasse bij den waterstaat J. P Serrarens;
van Palembang naar Batavia, de kapitein-intendant C. J. Borel;
van Atjeh naar Palembang, de kapitein-intendant L. J. A. Verbrugge.

Uit Batavia, 25 Februari.

Van den directeur van Financiën is het voorstel ingekomen om een pacht op de schildpadeieren in te voeren.

Uit Batavia, 25 Februari.

Officieel.

Ontslagen, eervol, de civiele gezaghebber, tevens magistraat, van Rotti en Savoe, B. Winters;
de machinist van den stoombaggermolen te Tegal, S. Broers.
Benoemd, tot civielen gezaghebber, tevens magistraat, van Rotti en Savoe, F. S. van de Graaff, posthouder, tevens magistraat, van Melolo of oost-Soemba;
tot civielen gezaghebber, tevens magistraat, van Larantoeka, Roos.
tot machinist van den stoombaggermolen te Tegal, J. Francke.

Uit Batavia, 25 Februari.

WISSELKOERS TE BATAVIA.

Nederl. bank.	6/m	dato	*f*	102
id. factorij	6/m		»	102½
id. partic.	6/m		»	103½
Eng. bank	6/m		»	11.80
id. partic.	6/m		»	11.72⅝ à 11.75
Singapore	bank	zicht	»	2.15
Hongkong	id.	id.	»	2.15
Amoy	id.	id.	»	2.17

Uit Batavia, 25 Februari.

In 's lands kas te Buitenzorg is een tekort geconstateerd van vijfenveertig mille.

Correspondentie.

Ongeteekende stukken worden zonder meer ter zijde gelegd.
Ook kan de redactie zich niet belasten met het terugzenden van stukken die wèl geteekend, maar niet voor plaatsing geschikt zijn.
— *Edel Hart.* Ingezonden stukken met vervolgen zijn minder gewenscht. Ook raden wij u aan de onderteekening te wijzigen.

Aangeslagen Vendutiën.

DONDERDAG, 26 Februari. In het vendulocaal van Monod & Thooft; ten huize van ds. Ameyden van Duym, op Bodjong, door Soesman & Co.; en op het vendukantoor alhier, van eenige perceelen.
VRIJDAG, 27 Februari. In het vendulocaal van J. B. Jolink; en van houtwerken op Sleko, door E. t' Sas.
ZATERDAG, 28 Februari. In het locaal van het vendukantoor alhier, van eenige perceelen, door mr. Cohen Stuart en mr. Voûte; en executie ten huize van Ang The San, op Pakodjan, door deurw. Schmidgall.

Herinnering.

Beleefd maar dringend wordt debiteuren aan advertentiegelden over het jaar 1884 verzocht hun debet aan te zuiveren. Binnenkort worden alle uitstaande pretensiën in handen van een Procureur gesteld.
DE ADMINISTRATIE.

Leverkwalen.

Wanneer de lever niet geregeld werkt is het leven ondragelijk. Men gevoelt een algemeene malaise zonder de juiste oorzaak te kunnen aangeven. Het leven wordt een ware last.
Men beproeft alles, niets helpt; alleen de pillen van het Roode Kruis helpen wel, maar men moet ze daarvoor geregeld gebruiken; volgt de genezing niet dadelijk, verlichting bespeurt men reeds bij den aanvang. Daarom lijders aan leverkwalen, wilt ge uwe vrolijkheid, uw leven terugkrijgen, maak een goed en geregeld gebruik van de pillen van het Roode Kruis.
Prijs per doos één gulden.
Men eische op iedere doos het Roode Kruis op geelen grond en de handteekening van den eigenaar.
Generaal depôt voor geheel Indië RATTHKAMP & Co., te Batavia en verder alom.
Te Semarang bij de Heeren: WANNEË. & Co.
5203

ADVERTENTIËN.

Vijftigjarige Echtvereeniging
van
J. H. HORNUNG
en
J. M. HORNUNG,
Noos.
Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.
Rembang, 21 Februari 1885.
714

Gehuwd:
WILLEM FREDERIK STOLTENHOFF
Ritmeester
en
WILHELMINA ANTOINETTA ENGELBERTINE GOUT.
Solo, 21 Februari 1885. 717

Voor de vele blijken van belangstelling bij ons huwelijk ondervonden, betuigen wij ook namens de ouders onzen hartelijken dank.
W. F. STOLTENHOFF
W. A. E. STOLTENHOFF—GOUT.
Solo, 24 Februari 1885. 718

Voorspoedig bevallen van een zoon, Mevr. G. WILLEMS geb. VAN BEVEREN.
Cheribon, 25 Feb. 1885. 715

Heden overleed mijn geliefde echtgenoot CAREL ANTHONIE NOËL BOERS, gepensionneerd Majoor der Artillerie.
H. T. C. BOERS,
MAC GILLAVRIJ.
Semarang 21 Februari 1885. 680

F. W. HOLZAPFEL en echtgenoote betuigen bij dezen hun hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling van vrienden en kennissen ondervonden bij hun huwelijk.
Koedoes, 20 Februari 1885. 702

A. J. TEN BRINK,
en Familie
671 **p. p. c.**

Het accuraatst loopend Horloge
is het
Amerikaansche Waltham Mass. 3735

LEVER-WATER.
à f 1.—
Ant: C. MARCKS.
986 Leeuwen- Apotheek, Semarang.

VAN BRUGGEN & KRUISINGA
Ontvingen heden:
Kadoe sigaren Tom Pouce,
Hollandsch Zuur,
„ groenten in 1/1, 1/2 en 1/4 potten,
Springbalansen met schaal,
Kattie- en kilo-gewicht. 625

Chs. Boyer.
Ontvangen:
Handnaaimachines
(Princess Radja)
en
Handnaaimachines
voor kinderen, 289

W. J. VAN HOOGENHUIJZEN
Semarang.
Recommandeert zich voor het inkoopen, verkoopen, afleveren en afschepen van producten, en verder voor het inklaren en expediëeren van alle goederen.
De beste referenties staan hem ten dienste
Kantoor in het lokaal geoccupeerd door den Heer L. C. SCHALKWIJK. 2610

WEEDE KOLONIALE ZEE- EN BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
te Batavia,
zijn bereid brandrisico's te teekenen tegen de alhier gebruikelijke premiën en condities.
3809 ERDMANN & SIELCKEN.

Sneldruk—H. VAN ALPHEN, Semarang.